

SNEŽNIK

TISKOVINI • Poština plačana pri pošti 6251 Ilirska Bistrica-Trnovo

Letnik XXI • št.: 271

BANKA KOPER

AdriaticSlovenica AS
Zavarovalna družba d.d. • Članica Skupine KD Group

SLOVENSKI NAROD SE JE V ČASU NOB UPRL TREM ZAVOJEVALCEM

Kot je že v navadi, je sezansko združenja borcev za vrednote NOB v sodelovanju z vsemi štirimi občinami Krasa in Brkinov v Kosovelovem domu v Sežani priredili osrednjo proslavo v počastitev dneva upora proti okupatorju. Po dogovoru med vsemi 4 občinami, se bo ta proslava vsako leto priredila v drugi občini.

stran 4

FANTASTIČNA SEZONA

stran 13

V pravkar končani tekmovalni sezoni je KK Plama pur Ilirska Bistrica dosegel izjemne rezultate. Članska ekipa se je senzacionalno prebila na zaključni turnir pokala Spar kjer je kljub porazu proti državnim prvacom ekipi Krke iz Novega mesta pustila odličan vtis. V 3. SKL zahod pa je ekipa v izjemno zanimivem prvenstvu osvojila končno 1. mesto kar je največji uspeh bistrske košarke po dobi košarkarjev Lesonita ki so v '60-ih letih igrali celo v 1. Jugoslovanski ligi.

Možnost za uspeh mladih podjetnikov tudi v Notranjsko-kraški regiji

stran 7

Koncert »Malibu s prijatelji«: Dvorana pokala po šivih

stran 9

Tujina – priložnost za učenje, rast in iskanje odgovorov

V okviru projekta »Mostovi« so se dijaki programa Ekonomski tehnik in Tehnik računalništva v okviru programa Leonardo da Vinci odpravili na tri tedensko prakso v tujino. Na prakso je odšlo pet »ekonomistov« in dva »računalničarja« iz Ilirske Bistrice.

stran 6

UGODNA ODDAJA STANOVANJ

Stanovanjski sklad RS, javni sklad oddaja v najem nova stanovanja in stanovanjske hiše različnih velikosti na izvrstnih lokacijah v vseh slovenskih regijah. Stanovanja se nahajajo v Ajdovščini, Borovnici, Cerknici, Kopru, Kozini, Pivki, Vipavi in v drugih mestih.

Ponujamo možnost daljšega najema z ugodno mesečno najemnino. Vsa stanovanja se nahajajo v urbanih naseljih, prijaznem okolju in bližini potrebne infrastrukture.

Podrobnejše informacije so vam na voljo na spletni strani www.ssrs.si in na tel. št. 01 4710 500.

BREZA d.o.o.
Bazoviška 4a, 6250 Ilirska Bistrica
gsm: 031 644 242, 041 457 125

- NAJEM VOZIL
- NAJEM VOZIL (1+8)
- NAJEM TOVORNEGA KOMPIJA
- PREVOZI OSEB IN BLAGA

PIZZERIA KUDRA
BREZPLAČNA DOSTAVA NA DOM

☎ 05 / 710-0-710

RELAX® TURIZEM
Največji slovenski organizator počitnic!

Najugodnejša ponudba počitnic na Jadranu na več kot 300 straneh!

JADRAN 2013
Zahtevajte katalog!

PE POSTOJNA, Tržaška cesta 39 ..... ☎ 05 721 01 90
PE NOVA GORICA, Ul. Gradnikove Brigade 7 .... ☎ 05 335 90 20

»IZ DOMAČIH BLOGOV«

Podjetništvo v vse srednje šole

Slovenska družba ne slovi kot podjetniško naravnana. V prvi vrsti je razlog za to gotovo zgodovinsko pogojen, saj v bivši skupni državi podjetništvo ni bilo družbeno sprejemljivo, v veliko primerih je bilo celo prepovedano. Po drugi strani pa pri prehodu v kapitalizem Slovenija ni razvila učinkovite podjetniške strategije oziroma ni uspela vzpostaviti spodbudnega podjetniškega okolja, ta dejavnost pa ima zaradi nekaterih neslavnih podjetnikov, ki so izigrali zakonodajo, celo negativn prizvok. Kazalniki podjetništva nas v primerjavi z ostalimi evropskimi državami postavljajo na sam rep lestvice, zaskrbljujoče pa je predvsem to, da je trend v zadnjih letih izrazito negativen. Po raziskavi GEM (GEM, 2011) je v Sloveniji zgolj 10% odraslih

prebivalcev, ki izkazujejo namere za ustanovitev podjetja, medtem ko jih je na Poljskem okrog 30%, na Sloveškem 25%, evropsko povprečje pa znaša 15%.

V Sloveniji je še vedno veliko podjetništva »iz nuje«, kar pomeni, da se zaradi določenih spodbud države za podjetništvo določajo brezposelni oziroma tisti, katerih službe so ogrožene. Vendar pa se tovrstne podjetniške zgodbe prepogosto zaključijo precej hitro, država pa s tem na dolgi rok – z izjemo kupovanja socialnega miru – celo izgublja. Mala in srednja podjetja predstavljajo pomemben člen gospodarstva, v nekaterih državah tvorijo tudi pomemben del gospodarske rasti. Znano je področje severne Italije, kjer zasebna srednja in mala podjetja poskrbijo za glavno gospodarske aktivnosti. Slovenija je pri trenutni generaciji nad 40 let zamudila pomemben preskok v miselnosti ljudi in oblikovanju ugodnega podjetniškega okolja. S slednjim ne mislim, da nimamo v tej generaciji uspešnih podjetniških zgodb, ampak, da so se ti ljudje na svoji podjetniški poti morali »više-manje« znati sami, za kar gre tem podjetnikom gotovo čestitati.

Ključni dejavniki uspeha pri nadaljnjem razvoju podjetništva so gotovo vzgoja, ustrezne spodbude ter vzpostavitev infrastrukture, ki bo podjetnikom z idejami omogočila čim enostavnejši začetek kariere. Podjetništvo bi moralo postati obvezen učni predmet že v vseh srednjih šolah, ne glede na specializacijo, ki jo le-te ponujajo svojim dijakom, hkrati bi ta predmet moral vsaj v splošnem smislu ostati prisoten tudi na vseh visokošolskih programih. Ne gre za to, da bi vsi, ki gredo skozi šolski sistem, postali podjetniki, pač pa za to, da je podjetniška miselnost pomembna praktično v vseh vejah gospodarstva. Slednje bi pripomoglo k večji učinkovitosti in uspešnosti dela tako v gospodarstvu, kaj šele v ožji javni upravi, zdravstvu in šolstvu.

Druga pomembna veja so evropska sredstva in spodbude tako preko garancijskih shem, ki omogočajo podjetnikom ugodnejše financiranje kot tudi preko subvencij za najbolj inovativna podjetja. Pri tem bi moral biti kriterij v prvi vrsti podjetniška ideja sama oz. poslovni načrt in ne spodbujanje odpiranja podjetij iz nuje, saj slednje na dolgi rok ni učinkovito.

Tretji vidik je infrastruktura, v okviru katere je potrebno podjetnikom omogočiti čim manj administracije ter čim enostavnejši prehod v podjetniške vode. Tu je naša država v zadnjih letih naredila precej velik korak naprej, izzivi pa še vedno ostajajo. Eden ključnih dejavnikov v tem delu so t.i. podjetniški inkubatorji, ki jih v zahodnem svetu poznajo že desetletja, v zadnjih letih pa se jih vse več ustanavlja tudi pri nas. Podjetniški inkubator je kraj, kjer so locirana novonastala podjetja, kjer jim je na voljo vsa potrebna infrastruktura (telefon, internet, administrativne storitve, računovodstvo,...), sodobna tehnologija, znanje, izobraževalne storitve ter možnost mednarodnega sodelovanja in povezav s potencialnimi kupci. Tu ne smemo zanemariti tudi t.i. mreženja, v okviru katerega gre za izmenjavo izkušenj med mladimi podjetniki, ki se v inkubatorjih dnevno srečujejo. V tem delu obstaja pomembna priložnost za generacijo, ki je trenutno v dvajsetih in mogoče začetku tridesetih let ter se želi podjetniško preizkusiti. K ustanavljanju inkubatorjev so intenzivno pristopile univerze in v zadnjem obdobju s pomočjo evropskih sredstev tudi občine. Poznajo jih v Sežani (ustanovljen že leta 1991), Ljubljani, Zasavju, Rogaški Slatini, Kočevju, Novem mestu,... Razvoj tovrstnih inovativnih centrov je potrebno pospešiti in tudi na ta način razširiti podjetniško miselnost, ki jo Slovenci še kako potrebujemo.

Seveda je zmotno razmišljati, da mora na tem področju vse narediti država oziroma lokalna uprava, ta lahko le uredi okolje in oblikuje pravila igre. Še vedno je na podjetnikih samih, da svojo idejo spravijo v prakso ter na ta način preverijo, ali so sposobni z njo preživeti na trgu.

Andraž Vrh

Andraž Vrh piše blog na www.andrazv.blogspot.com in objave na www.twitter.com/andrazvrh.

»Malibu s prijatelji«

Skupina MALIBU in Marjan Uljan mali BU se zahvaljujemo vsem sponzorjem, nastopajočim in številnim obiskovalcem obeh prireditev v nedeljo, 21.4. za podporo, množičen obisk in nepozabno vzdušje.

OBVESTILO:

Zaradi velikega povpraševanja so zopet na voljo CD, DVD in pobarvanka mali BU ter CD skupine MALIBU »Goveja juha«. Dobite jih na prodajnih mestih KUBIK d.o.o. ter TURISTIČNI PROMOCIJSKI CENTER v Ilirski Bistrici, naročite pa jih lahko tudi na telefonsko številko 051/207-734.

NOVI UMTS APARATI ZA 1 EUR

NOVO

VEZAVA ZA GSM APARATE SAMO 12 MESECEV

Pooblaščen prodajalec

PAKETI:

- POVEZANI 120 • 12 €
- POVEZANI 400 • 18 €
- POVEZANI 2000 • 23 €
- POVEZANI 2400 • 30 €
- POVEZANI 4000 • 45 €
- ITAK DŽABEST
- 12 do 30 let starosti + PETKA

- ◆ PRODAJA IN ODKUP RABLJENIH GSM APARATOV
- ◆ PRODAJA IN SERVIS GSM APARATOV TER DODATNE OPREME
- ◆ SKLEPANJE NAROČNIŠKIH RAZMERIJ

KOPİJA

POLETNI
8⁰⁰ - 12⁰⁰ in 15⁰⁰ - 19⁰⁰
ZIMSKI
8⁰⁰ - 12⁰⁰ in 15⁰⁰ - 18⁰⁰
SOBOTA 9⁰⁰ - 12⁰⁰

Rozmanova ulica 2 • 6250 Ilirska Bistrica • TEL.: 05/71 00 333, MOB: 031/779 169, www.gsm-kopija.si

MFM INTARZIJA d.o.o.

urnik:
7 - 19
sobota: 7 - 13Dtopdom
skupina

NOVO!

Nudimo široko izbiro dimenzij
pohištenih cevi
RAZREZ BREZPLAČEN

Za male in velike mojstre

Trgovina MFM INTARZIJA
v Prestranku, Reška c. 40
tel: 05 703 00 00

- Belite stanovanje ?
- Barvate opaže, stavbno pohištvo ali ograje ?
- Obnavljate ali izolirate fasade ?

Oglasite se v bogato založeni
trgovini MFM Intarzija na PrestrankuNudimo **15% Popust** na notranje zidne barve
mešane v naši mešalnici od 1-4 cenovnega razreda.

Akcija do 15.06.2013.

SNEŽNIK

Časopis Snežnik
ISSN 1318-3656Izdajatelj:
Provocativa,
Bojan Oblak s.p.Snežnik je vpisan v razvid
medijev pri Ministrstvu za
kulturo, pod zaporedno
številko 347.Odgovorni urednik:
Bojan Oblak

Uredništvo:

Časopis Snežnik, Bazoviška
ulica 40, 6250 Ilirska BistricaE-pošta:
info@e-sneznik.netTrženje:
oglas@e-sneznik.netTisk:
SET d.o.o.

Naklada: 15.000 izvodov

Navodila in pravila:

Za točnost podatkov v
naročenih rubrikah in pri-
logah odgovarjajo njihovi
avtorji oz. naročniki. Avtor
nepodpisanih prispevkov je
odgovorni urednik. Projekt
»Ne prezrite...« sofinancira
Ministrstvo za izobraževanje,
znanost, kulturo in šport.Nenaročenih prispevkov in
fotografij ne vračamo in ne
honoriramo. Stališča, izra-
žena v kolumnah in drugih
prispevkih zunanjih avtorjev,
ne izražajo nujno stališča ure-
dništva. Časopis Snežnik je
brezplačen. Pošta Slovenije
ga dostavlja vsem gospodin-
stvom v občinah Ilirska Bistri-
ca, Pivka, Hrpelje – Kozina in
Postojna. Fizične in pravneosebe ga lahko naročijo
po pošti ali e-pošti. Plača-
jo stroške distribucije, ki
znašajo za eno leto oz. 12
števil 24 EUR za naslovni-
ke v Sloveniji ter 39 EUR za
naslovnike v tujini.Datum izida: 17. 05. 2013.
Pravilnik o nagradnih
igrah v časopisu Snežnik
se nahaja na sedežu ure-
dništva.

Seja Sveta županov

Oskrba s pitno vodo Obale in Krasa

V petek, 19. aprila 2013, je bila 7. redna seja Sveta županov, ki so se ga udeležili župani občin investitorke projekta »Oskrba s pitno vodo

obravnavali stanje projekta, s poudarkom na pridobivanju služnostnih pravic po zemljiščih, po katerih bodo potekali novi vodovodi.

stnik neznan, preseljen ali oseba neznanega bivališča v tujini,

- nekateri lastniki ze-

Sprejeti so bili sklepi, da bodo občine udeleženke v sodelovanju s Ministrstvom za kmetijstvo in okolje skušale projekt izvesti v tej fi-

Obale in Krasa« oziroma njihovi predstavniki. Seje so se udeležili tudi državni sekretar v kabinetu vlade Gašpar Gašpar Mišič, v.d. generalnega direktorja Direktorata za javne službe varstva okolja in investicij v okolje pri Ministrstvu za kmetijstvo in okolje dr. Boštjan Petelinc in vodja projekta pri Ministrstvu za kmetijstvo in okolje Jožica Hrastelj. Na seji so

Projektiranje vodovodov, pridobivanje služnosti in ostale aktivnosti so v polnem teku. Največjo težavo trenutno predstavlja pridobivanje služnosti zaradi naslednje problematike:

- posamezni lastniki zemljišč nasprotujejo investiciji,
- nekatere pogodbe se vračajo z oznako, da je la-

mljišč so pokojni, dedovanja pa še niso zaključena.

Na razpravi so predstavniki občin izrazili stališča svojih občin, da je kljub vsem problemom izvedba vodovodov v okviru projekta »Oskrba s pitno vodo Obale in Krasa« vitalnega pomena za vse občane in za gospodarski razvoj kraško-obalne regije.

nančni perspektivi, po kateri je možno pridobiti sredstva kohezijskega sklada EU do leta 2015. V ta namen se bodo na občinah dodatno angažirali pri pridobivanju služnosti, kjer so problemi največji, državni sekretar pa je obljubil pomoč pri pripravi sprememb zakonodaje, ki bo olajšala urejanje lastniških razmerij pri realizaciji projektov javnega interesa.

Bistriški tek

Tekalci na Črnih njivah 15. junija

Člani tekaškega društva Bistrca vabimo na letošnji, šesti Bistriški tek. Črne njive bodo ponovno zaživele v soboto, 15. junija. Pravzaprav že kak dan prej, ko bodo tekači-kosci prižgali kosilnice, polepšali travnik okrog bara in zmotili gozdni mir. V sobotnem dopoldnevu se jim bo pridružilo bistriško ljudstvo tekačev, ki pa bo ta dan bolj »delalo« (v prijavnih službi, na startu in cilju, na progah, na parkirišču, v kuhinji ...) kot tekli. Kdor premore kaj dobre volje in časa – dobrodošel! Ob 14. uri se bodo med seboj začeli meriti najmlajši tekači na različno dolgih progah in progah, dolžine od 300 do 2000 metrov, teki pa štejejo za točke Primorskih mladinskih pokalnih tekov 2013. Dolgčas ne bo niti predšolskim otrokom in njihovim staršem, saj se bodo »tamali« ob 15. uri lahko udeležili cross-country preizkušnje, po domače »teka« na zabavnem spretnostnem poligonu.

Pred 17. uro se bodo na startu zbrali tekači v članski konkurenci. Preteči bodo morali desetkilotrsko progo, najhitrejši in najhitrejša pa bosta nagrajena s po sto evri. Tek šteje za točke Primorskih pokalnih tekov 2013.

Prijave sprejemamo na info@tdbidstrc.org ali na 040 520 120 (Gregor Kosič). Startnino, ki za članice in člane znaša deset evrov (obrok, pijača, darilo), za mladino in otoke pa dva evra, lahko nakažete na TRR 10100-0044196978. Če teče družina, znaša startnina za starše

pet evrov. Tekalci pa se lahko prijavijo tudi na dan prireditve najkasneje do 16.30. DJ

Iz poslanskih klopi

Iz zakulisja Državnega zbora

Minuli petek je vlada v Bruselj poslala Nacionalni reformni program in Program stabilnosti. Z ukrepi, ki so navedeni v teh dveh dokumentih, Slovenija prepričuje mednarodno javnost in Evropsko komisijo, da lahko sami, brez pomoči »trojke«, rešimo probleme, ki so se nakopičili zadnjih 20 let samostojne Slovenije. Težave so še obvladljive, ukrepi so spodbudni, najbrž pa ne bodo dovolj prihajajo prvi odzivi iz Bruslja. Potrebno bo naglo in odločno ukrepanje, predvsem pa obnoviti zaupanje, tako mednarodne kot domače javnosti, v bančni sistem in pravno državo. Konec maja bo jasno ali so ukrepi te vlade prepričali Evropsko komisijo.

In kaj obljublja vlada, kaj čaka državljanke in državljane?

Ukrepi, ki jih vlada načrtuje zasledujejo dva ključna cilja te vlade to je oživetje gospodarstva in konsolidacija javnih financ. Torej čvrste finance in trdna rast. In kako to doseči v naslednjih dveh letih ob zavedanju, da je napovedano zniževanje BDP-ja za 1,9% in končne potrošnje gospodinjstev in države v tem letu za 3,7%. Na prihodkovni strani bo vlada primarno pozornost namenila ukrepom za povečanje učinkovitosti pobiranja javnih dajatev in zmanjševanja obsega sive ekonomije. Napovedane so nove davčne obremenitve, med njimi tudi sprememba stopnje DDV, ki jo vlada načrtuje s 1. julijem 2013. Vlada se zaveda, da dvig davkov ne more pozitivno vplivati na gospodarsko rast, na drugi strani pa tudi preradikalno zniževanje odhodkov ne more pospešiti potrošnje in s tem gospodarske rasti. Izvozniki, ki so gonilna sila našega gospodarstva ne bodo čutili dviga DDV in to zaradi sistema poračunavanja zato se je vlada odločila za dvig DDV in ne krizni davek. Najbolj nujni ukrepi, ki se morajo nadaljevati in še pospešiti so kratkoročni ukrepi za zagon gospodarstva. V ta sklop sodijo ukrepi za očiščenje bančnih bilanc, ukrepi za zmanjšanje zadolženosti podjetij, privatizacija in izboljšanje upravljanja državnih podjetij. Predsednica vlade obljublja, da bo še pred poletjem prišlo do prvega prenosa terjatev na Družbo za upravljanje terjatev bank. Pričele naj bi se tudi aktivnosti za privatizacijo državnih podjetij. Vlada je pripravila seznam 15 podjetij med katerimi so poleg družb Adria Airways, Aero Celje, Elan, Fotona in Helios, pri katerih postopek prodaje že teče, a je potrebno soglasje DZ, na seznamu še Nova Kreditna banka Maribor, Telekom Slovenije, Aerodrom Ljubljana, Adria Airways Tehnika, Cinkarna Celje, Gospodarsko razstavišče, Paloma, Terme Olimia, Unior in Žito. Vlada naj bi pri prodaji premoženja države zasledovala dva cilja: iskanje strateških partnerjev in primerno kupnino. Praksa je pokazala da je država slab gospodar in da je sorazmerno zaprto okolje za tuje vlagatelje zato je nujno, da Slovenija dokaže, da je odprta za tuja vlaganja.

Pri pripravi ukrepov naj bi se vlada držala načela 1/3 ukrepov na prihodkovni strani, 2/3 ukrepov na odhodkovni strani. V Državlanski listi ocenjujemo, da predstavljeni ukrepi temu načelu ne sledijo, saj so pretežno usmerjeni v dvig davkov in prispevkov, na odhodkovni strani pa le na znižanje mase plač zato smo pripravili pripombe s konkretnimi predlogi, ki smo jih posredovali vladi. Predlogi se nanašajo predvsem na spremembe sistema javnega naročanja, učinkovitost pobiranja obstoječih davkov, poenostavitve okoljske in gradbene zakonodaje, povečanju učinkovitosti javnega sektorja (okrepitev operative in zmanjšanju vodstvenih delovnih mest), učinkovitosti sodstva, okrepitvi nadzora ter brezkompromisni pregon kriminala in korupcije.

Ker se napovedujejo tudi spremembe prispevnih osnov in stopenj za plačevanje zdravstvenih prispevkov, drastično zlasti za obrtnike oz. s.p.-je, v Državlanski listi nasprotujemo vsakršnemu dodatnemu obremenjevanju gospodarstva. Prepričani smo, da moramo vsak ukrep gledati v luči koliko novih delovnih mest prinese. Podatki kažejo, da večina samostojnih podjetnikov že sedaj težko plačuje obvezne prispevke in dajatve, saj je gospodarska situacija v državi skrajno neugodna. Vsaka dodatna obremenitev s.p. pomeni dodatne izgube delovnih mest kar pa ne sme biti cilj te vlade oz. koalicije. V kolikor bomo ta segment upravičencev še dodatno obremenili to pomeni več dela na črno. Nezaposlenost pa prinaša številne negativne posledice tudi več socialnih in zdravstvenih problemov.

Kljub trenutni težki situaciji sem prepričana, da nas čaka še lepa prihodnost. Slovenci smo že večkrat dokazali, da znamo in zmremo. Od naše skupne preudarnosti, previdnosti in pridnosti je odvisno v kakšni prihodnosti bomo živeli.

Kristina Valenčič
poslanka

ČE TE LAKOTA PIČI, PICERIJO PARK POKLIČI!

PICERIA PARK • 05 / 71 45 144 •

OB NAROČILU PIC PRI RAZVOZU

2 X SREDNJA PICA (po izbiri)
ali 1 X VELIKA (po izbiri) + 1X SREDNJA (po izbiri)
ali 1 X DRUŽINSKA PICA (po izbiri)

MALA PICA GRATIS
sicilijana, park, kraška, gorenjka

DODATNA PONUDBA

- OCVRTI SIR 3,50€
- OCVRTI KALAMARI 6,40€ (mala porcija 4,50€)
- POMFRIT 1,50€
- PICA SENDVIČ (šunka/sir) 2,00€
- PICA SENDVIČ (pršut/sir) 2,50€
- HRENOVKE V TESTU (2 kom) 2,40€ (pri razvozu računamo 1€ na škatlo)

AVTOMATSKA AVTOPRALNICA

URNIK
8.00 - 18.00
sobota 8.00 - 13.00
nedelja zaprto

AVTOPRALNICA

KOREN JOŽKO

Koseze 3, Ilirska Bistrica
tel.: 040/240-118

SAMOPOSTREŽNA AVTOPRALNICA

URNIK
VSAK DAN
7.00 - 22.00

Zunanje in notranje čiščenje osebnih in tovornih vozil.

OKREPČEVALNICA

Zemonska Vaga

DOLNI ZEMON 87
TEL: +386 5 714 60 18
GSM: +386 41 236 712

SREDA ZAPRTO

DOBRODOŠLI • BENVENUTI
WILLKOMMEN • WELCOME

MALICE
KOSILA
PIZZA

SOBE
CAMERE
ZIMMER
ROOMS

ZAKLJUČENE DRUŽBE

Proslava

SLOVENSKI NAROD SE JE V ČASU NOB UPRL TREM ZAVOJEVALCEM

Kot je že v navadi, je sežansko združenja borcev za vrednote NOB v sodelovanju z vsemi štirimi občinami Krasa in Brkinov v Kosovelovem domu v Sežani priredili osrednjo proslavo v počastitev dneva upora proti okupatorju. Po dogovoru med vsemi 4 občinami, se bo ta proslava vsako leto priredila v drugi občini. Tudi tokrat

so se zbrali številni borci in zagovorniki vrednot NOB, predstavniki domoljubnih organizacij, podžupan občine Sežana David Škabar, župani Občine Komen Danijel Božič, Hrpelje-Kozina Zvone Benčič Midre z podžupanoma Petrom Boršičem in Antonom Mahnetom, občine Divača Drago Božac, predstavniki tržaške sekcije VZPI-AMPI in predsednik sekcije VZPI-AMPI iz Boljunca Germano Švara, častni občan Občine Sežana Viktor Saksida in poslanec v Državnem zboru Aljoša Jerič.

Vsem je bil skupaj spomin na zavedne Slovence, ki so leta 1941 ustanovili Osvobodilno fronto. Ta praznik se je po osamosvojitvi Slovenije preimenoval v dan upora proti okupatorju. Kot je poveda sežanski podžupan David Škabar, naši otroci ne vedo veliko o dogodkih iz NOB, a je prav, da se spomnimo

zgodovinskih dogodkov, ki so zaznamovali našo državo. O dogodkih izpred 72 let, ko je skupina rodoljubov različnih ideoloških opredelitev pozvala narod v upor proti okupatorju, je spregovoril slavnostni govornik član predsedstva glavnega odbora ZZB NOB Slovenije Milan Gorjanc. "Okupator nas je razkosal, še pred tem pa je bil velik del narodnostnega ozemlja ukraden in je Primorska s Slovensko Istro pripadala tedanji Italiji, Korška pa je bila s prevaro nemških nacionalistov s plebiscitom podarjena Avstriji. Po okupaciji aprila 1941 Slovenije ni bilo, slovenskemu narodu je grozilo izginotje. Deset dni po kapitulaciji Kraljevine Jugoslavije so pozvali narod na upor. Noben narod zaslužnjene Evrope ni pozval k uporu v tako kratkem času, noben tedanji evropski narod se ni upr

trem zasvojevalcem hkrati. V tem je veličina odlikovanja Osvobodilne fronte slovenskega naroda. Na to moramo biti ponosni. Slovenski narod ni izbrisan. Čeprav je maloštevilen, je našel svoje mesto med zmagovalci 2. sv. vojne," je poudaril Gorjanc in se dotaknil Primorske z besedami: "Opredelitev OF na priključitev Primorske novi združeni Sloveniji je kasneje bila opredmetena v NOB, Kraški četi, 1. primorskem bataljonu, Gradnikovi in Gregorčičevi brigadi, Goriški fronti, 30. in 31. diviziji ter 9. korpusu. In končno tudi v svobodni maja 1945 s prvo slovensko vlado v Ajdovščini." Dotaknil se je dogodkov konec vojne, osvoboditve Trsta in s ponosom povedal, da so bili Titovi partizani na Krasu sprejeti pristrčno in z velikim veseljem, na hišah pa so bili zapisi "Živel Tito", "Tukaj je Jugoslavija"

idr. Te besede še živijo na Primorskem še danes med starejšimi pa tudi mlajšimi generacijami. »Primorci, še posebej zamejci, jih imajo v srcu. To sem doživljal, ko smo skupaj gradili dobrine po Krasu, ko smo skupaj pripravljali obrambo domovine in danes, ko z vami hodim po poteh, pri zoriških slavnih bitki po nekdanji Jugoslaviji. Primorci so bili in so zares pravi zavedni Slovenci."

Predsednik sežanskega borčevskega združenja Bojan Pahor je podelil srebrno plaketo Ani Godnik za organizacijo in povezovanje na prireditvah in proslavah in prenašanje vrednot na mladi rod. Na prireditvi, je zadonela pesem upora iz grl mešanega pevskega zbora Divača pod vodstvom Ladislava Korošča, nastopil je tudi divaški pihalni orkester pod taktirko Igorja Zafreda in recitator Bojan Podgoršek, sledi pa je slovesen zaključek iz glr vseh prisotnih primorske himne "Vstajenje Primorske".

Društvo za obuditev zgodovinskih vrednot 18. maja iz Pregarij je v prostorih Kosovelovega doma pripravilo razstavo "Upor in plameni pod Snežnikom - v Brkinih v letih 1941-45".

Foto: Olga Knez

Razmišljanja

Mesec maj, je (bil) mesec lepega

Mediji so bili v začetku meseca polni besed o reševanju krize v Sloveniji in prodaji »državne srebrnine«. Le kaj je to? Za nevedne - prodaja podjetij ali nepremičnin v državni lasti. Iztržili naj bi slabo milijardo evrov. Je to veliko? Danes vprašanje, pred leti pa nam bi se le smejalo ob tej domisllici. Del tega denarja naj bi bil rešitev za krizo. A verjetno bo šel del tega denarja za vračilo obveznosti iz že prej najetih kreditov in za zagotavljanje rednih odhodkov proračuna države. Največji plus tega bo vsekakor to, da se bo država umaknila iz podjetij. Politika ne bi imela več vpliva na upravljanje podjetja. Kar bi pravzaprav država morala storiti že leta 2000. Tako danes vsekakor ne bi imeli tako razširjene gospodarske in politične krize.

Konec koncev - kje so danes izkušnje gospodarstvenikov, bančnikov, svetovalcev uprav podjetij in kabinetov ministrstev?

Slovenija ima zelo rada dober šov. In Slovenija sama ima tudi talent za raznorazne zadeve. Zato ni čudno, če je ena najbolj gledanih oddaj na televiziji »Slovenija ima talent«. In tudi slovenski narod sam ima talent. Da ljudje gledajo oddajo, v kateri je med dvema urama programa za uro reklam. Saj vem. Življenje je pač posel. Preživeti moraš. Tudi televizija. In zato reklame za preživetje televizije, gledalcem pa za dve uri preusmeriš misel iz vsakdanjika. Reklame so idealna priložnost in sredstvo za odvratanje pozornosti od problemov.

Ravno tako so se v zadnjih dvajsetih letih v Sloveniji dogajali izjemni realni šov programi. Opirale so se (pre) drage avtoceste, gastronomske, prehranske blagovne znamke, znane po vsem Balkanu in celo po Evropi, so bile prodane tujcem, državne banke so bile ene izmed najnaprednejših v Evropi v podajanju kreditov. Bil je šov, z dobrimi reklamami, vsak je lahko dobil, kar je želel. In vsi so bili zadovoljni. A, ta šov ni bil zgolj na deskah studia, vplival je tudi na življenje vseh nas. Šov se je zgodil na ravni države in dodobra pretresel vse institucije do najnižjega lokalnega dna. Občine, ki so veljale za uspešne, so se čez noč spremenile v talko neplačil nedisciplinske države. In krog se je zavrtel, zajel vse podjetnike, družbe, javne zavode, ljudi z voljo do dela in tudi nepošteno povzpetnike. Vsi so se znašli v istem krogu, žal.

Delovanje »po domače«, korupcija v Sloveniji je sistemska. Sistem sestavljajo ljudje, ki imajo od napak sistema koristi. Sistem je težko uničljiv. Lahko se pa uniči od spodaj. Najlažje ga razbijemo z resnico.

Kriza je povečala občutljivost za nepravilnosti. Povečala je željo izvedeti resnico. Povečala je občutek ljudi, da se krivce obelodani, jim sodi in obsodi. Več poguma bo prineslo še več razkritij nepravilnosti. Čas bo pokazal, kaj je prav in kaj ne. Čeprav ta čas ni več v čakalju, ampak v konkretnih delih. (Ne)Znane krivce privedi pred sodišče in jim dokazano izreči kazen. Zaporna kazen? Ampak tudi ta kazen se konča - in potem...? Zaporna kazen ne more spremeniti dejstev, ki so se zgodila. Lahko pa bi spremenila kazen, ki bi bila vzgojno-moralna. Celotno državo na Balkanu so že začele z ugotavljanjem izvora premoženja. Ali plačaš davek na neugotavljen izvor ali pa odvzem premoženja. Ali, kot je to npr. v nekaterih državah, prepoved opravljanja dejavnosti za dobo 10 let ali celo dosmrtno. Saj ni problem spraviti v stečaj podjetje, problem je, da ostanejo za tem dejanjem ljudje z imeni in priimki, ljudje z družinami za preživljanje, šolski otroci s svojimi željami... In eden izmed takih posegov sodstva lahko da misliti odgovornim osebam za vodenje.

A kljub temu je mesec maj lep. Mesec maj je mesec zelenih travnikov, omamnih šmarnic, sladkih rdečih česenj, prvih in naključnih ljubezni, daljših dni in toplejših noči. Je pomladni čas zagona, ko si moramo reči: »Danes, sedaj, želim nekaj doseči.« Zase, za svoje bližnje, za sodelavce, za prijatelje, za naključnega mimoidočega človeka, ki ti podeli nasmeh. In veš, da si nekomu polepšal dan.

Peter Boršič

Učna pot

Zgodbarničarji na učni poti po Hrpeljah

Pomlad, pravim, si je naredela sonce in saj ne boste verjeli - ravno zaradi nas, zgodbarničarjev. Ja, noooooo. In naredela si je nekaj zelenja in seveda smeh in dobro voljo in željo po dihanju lepega in svežega in čarnega. Aprilsko soboto smo si vzeli čas. Čas za Vladimirjevo zgodbo, za ščavn'ce, za jazbine, za rudo, za kratke postanke ob kapljici življenjskega srža in neštetihi ptičjih glasovih.

Naravoslovna zgodovinska učna pot je plod uspešnega delovanja in sodelovanja v okviru programa skupnosti Interreg IIIA Italija-Slovenija. Fulvio Tomasin, župan občine Terzo di Aquileia piše v brošurici, da so bili vodilo tega rezultata učenci osnovne šole iz Hrpelj, ki so v jeseni 2006 obiskali osnovno šolo Terzo di Aauileia in obiskali arheološki center Ogleja, Laguno di Marano in Laguno di Grado. In res je, svoje okolje lahko promoviramo le tako, da ga dodobra spoznamo. Župan občine Hrpelje-Kozina Zvonko Benčič - Midre piše, da je

naravoslovno-zgodovinska učna pot kot most, ki povezuje preteklost in sedanost ter ponuja možnost odkrivanja in ohranjanja kulturne dediščine v našem kraju.

Odkrivanje, spoznavanje, izmenjava izkušenj in nenazadnje veselje do zgodb, takih in drugačnih, je povežala tudi zgodbarničarje, da smo se odločili prepustiti se simpatičnemu Vladimirju, njegovim zgodbam in navdušenju, da vodi s sabo tako zgovorne »brščice« in nekaj manj zgovornih, a kljub vsemu dobrovoljnih »brščaku«. Jame, obzidani vrtovi, suhi zidovi, bodoče pastirske hiške, ščavn'ce, vaški vodnjaki, kalounje, kal, štirnce in nepozabni zelen'c so nas vseskozi spremljali na triurnem pohodu po tovarniški in tihotapski poti. Malce so nas, priznamo, zasrbeli prsti, ko nam je Grželj pripovedoval o skritem zakladu, a potem smo se vsi zadovoljili s posebnim zakladom velikih src gospe in gospoda Benčič oz. družine Matelkovich iz Hrpelj, ki sta nam do-

broščrno in prijazno ponudila »protiprehladnik« in odličen jabolčni sok. »Marička, da še kdo kaj ponudi zastoj!« je bil vzklík marsikaterega zgodbarničarja in Benčičevim se vsi iskreno zahvaljujemo za prijaznost, po kateri najbrž vsi hlepimo kot Sahara po kapljici vode in kričimo: ostanita takšna še sto let!

Stopenjca Matere božje nas je srečno pripeljala nazaj na zbirno mesto in nas še bolj povezala, kot smo bili, zato

smo se zgodbarničarji odločili, da se še vrnemo, morda na piknik ob kalu z branjem, morda samo še na kakšen pohod, zagotovo pa nadaljujemo s pohodom, spet polnim zgodb, konec maja z Borisom Čokom. Kogar pohod zanima, naj se prijavi v Knjižnici Kozina, kjer bo izvedel še ostale podrobnosti. Pohod je namenjen zgodbarničarjem in ostalim. Ostanite zgodbarničarni!

tekst Patricija Dodič, foto Nives Mahne

Kotiček Škocjanskih jam

Kje se skriva škrat Ulala in njegov prijatelj Brkonja Čeljustnik?

V petek, 10. 5. 2013, so nas kot vsako leto s svojimi starši obiskali najmlajši iz osnovne šole Dragotina Ketteja Ilirska Bistrica, ki so pod mentorstvom Laure Novak in Polone Benigar s svojimi likovnimi kolaži trobentic sodelovali pri letošnjem raz-

ljudskega zdravilstva. Žal se sodelujoči učenci podružnične šole Vreme, ki so raziskovali pod mentorstvom Andreje Čok Perhavec, letošnjemu vabilu niso odzvali.

Za doživeto vodenje po jami je, po uvodnem poz-

vodnica Ana Ravbar. Prepevajoč in s klicanjem škratka so najmlajši v Tihi jami prese- nečeni res uzrli škrata Ulala, ki jim je povedal pravljico o Brkonji Čeljustniku ter veselo rajal z vsemi prisotnimi.

Ko smo se pri izhodu iz jame od škratka in vodnice poslovili, je sledilo še sladko prese- nečenje Marije Mikuletič iz Male Bukovice, Darje Ivančič iz Matavuna in Antona Biščaka iz Buj, ogled raz- stave prekrasnih likovnih del okusne in zdravilne pomla- danske rožice ter podelitev zahval za obisk in sodelova- nje.

V iskreni želji, da smo otrokom uspeli vzbuditi kan- ček ljubezni do Škocjanskih jam in nas še kdaj obiščejo, smo se veseli razšli.

Pripravila: Darja Kranjc
Fotografija: Darja Kranjc

iskovalnem delu Mreže šol parka Škocjanske jame v po- častitev dneva žena na temo

dravu glavne koordinatori- ce dela Mreže šol PŠJ, Vanje Debevec Gerjevič, poskrbela

ŠKERJANC
05 6876 190

MODRA ŠTEVILKA

080 11 59

24,80€
14,90€

-40%

Stol PISA
(češnja)499,00€
349,00€

-30%

Jedilna garnitura
CHAMPION (135x90+45cm)
(češnja, natur)65,90€
41,90€

-36%

Stol LAN

Stol IBIZA
(rjav)74,50€
49,90€

-33%

Miza TAHITI
180x94cm
(rjava)279,90€
189,90€

-32%

www.skerjanc.com

ribarnica
CerkveniKozina

Proizvodnja BAKALA

Obrtniška 2, 6240 Kozina
T: 05 680 30 06, F: 05 680 30 07
E: ribarnica.cerkvenik@siol.net

Andrej Cerkvenik

M: 041 633 593

POSLOVALNICE

KOZINA
Obrtniška 2, 6240 Kozina, T: 05 680 30 06
ILIRSKA BISTRICA
Cankarjeva ulica 26, 6250 Ilirska Bistrica, T: 05 714 45 79
POSTOJNA
Tržaška cesta 11a, 6230 Postojna, T: 05 726 55 80
POTUJOČA RIBARNICA
M: 041 669 640 - Aljoša

VULKANIZERSTVO
•ROJC•

DELOVNI ČAS

PON - PET / 9 - 12 in 14 - 19
SOB / 9 - 12

- VULKANIZERSTVO
- AVTOOPTIKA
- AVTODIAGNOSTIKA
- AVTOMEHANIKA
- POLNENJE IN POPRAVILO AVTO KLIM
- IZDELAVA IN POPRAVILO CEVI ZA KLIME
- SERVIS IN REZERVNI DELI ZA TRAKTORJE

AKCIJA

Boštjan Rojc s.p.
Obrov 9a, 6243 Obrov
Tel.: 05 / 688 60 60
Fax: 05 / 688 60 61
www.rojc-bhs.si
E.: bostjan.rojc@amis.net

AKCIJSKE CENE PNEVMATIK ZA
OSEBNA VOZILA IN KMETIJSKO MEHANIZACIJO

AVTOPREVOZNIŠTVO

Fabci 4 • 6254 Jelšane
TEL.: 05 / 788 51 10 • GSM: 041 / 410 343

Ivan Rutar s.p.

PRODAJA

- * DOLŽINSKA DRVA
- * KRATKA BUKOVA DRVA 25 in 35 cm
- * ODKUP NA PAVJU

UGODNE CENE

Tel.: 05/714 12 07 Mob.: 041/424 974

OKREPČEVALNICA TRNOVO

gostilna pri Matetu

CATERING

REZERVACIJE ZA ZAKLJUČENE DRUŽBE

PESTRA PONUDBA JEDI IZ ŠPARGLJEV

Imate poslovno idejo?

Želite ustanoviti d.o.o., vendar pa vam na začetku poti manjka 7.500 € za osnovni kapital?

Ponujamo vam nakup popolnoma novega podjetja (za katerega ne potrebujete 7.500 osnovnega kapitala) Hitro in ugodno!

Postanite lastnik popolnoma novega podjetja, ki do sedaj še ni poslovalo.

Za dodatne informacije nam pišite na info@agencijaspin.si ali pokličite na 041 77 77 61!

Agencija Spin d.o.o., Solska 2, 8250 Brežice

AGENCIJA
SPIN

www.agencijaspin.si

Šolski center Postojna

Tujina – priložnost za učenje, rast in iskanje odgovorov

V okviru projekta »Mostovi« smo se dijaki programa Ekonomski tehnik in Tehnik računalništva v okviru programa Leonardo da Vinci odpravili na tri tedensko prakso v tujino. Na prakso je odšlo pet »ekonomistov« in dva »računalničarja« iz Ilirske Bistrice.

Pred odhodom na prakso smo se morali udeleževati pedagoških priprav, kjer smo se učili angleščino, pripravili predstavitev Slovenije, spoznali kulturo Portugalske, se naučili nekaj njihovih osnovnih besed, napisali življenje-

spremljali jezik Portugalcev. Udeleževali smo se ekskurzij, ki so potekale v prvem tednu in ob vikendih. Ogledali smo si čudovite plaže, mesto Valenca, Porto, Brago in mesto Esposende. Izmed vseh ekskurzij so mi bili najbolj všeč obiski plaž. Počutili smo se izjemno, se naučili morskega zraka, ustvarjali čudovite slike in posnetke. Zelo poseben pa je bil tudi obisk Porta. Ogledali smo si mestno jedro, se peljali z ladjico, opazovali smo okolico in ljudi. Ogledali smo si znameniti most, trgovinice,

nekje do 12.00. Sledilo je kosilo in ob 14.00 smo se vrnili nazaj na delovno mesto ter delali do 18.00 ali 19.00 ure. V podjetju sem delala skupaj z sošolko Damjano, ostali najini sošolci so delali v podjetju, ki se ukvarja z izdelavo in prodajo spodnjega perila, računalničarja pa v računalniškem podjetju. Zaposlitve naju z Damjano so obsegale: urejanje arhiva, delo z programom Microsoft Excel, razvrščanje prejetih računov, pregledovanje kontov, DDV-jev, zneskov, urejanje fasciklov, klasifikacije računov, vnašanje podatkov v njihove programe ipd. Računalničarja sta delo opravljala v računalniškem podjetju, kjer sta opravljala različna dela povezana s programsko opremo, urejanjem in oblikovanjem spletne strani, itd. Delo po podjetjih nam je bilo zelo všeč, ljudje so zelo prijazni in jim ni problem priskočiti na pomoč. Pogovarjali smo se v angleščini, gostitelje pa smo učili tudi slovenščine, ki je včasih zvenela tako, da smo se od srca nasmajali. Ob vikendih smo imeli več prostega časa, tako da smo spoznali njihovo nočno življenje, ki se prične šele okrog tretje ure zjutraj. Portugalci so veliki ljubitelji kave in glede na njihovo ponočevanje ne preseneča dejstvo, da jo pijejo v poznih večernih urah. Če je naš jedilnik zelo pester in ga sestavljajo različni kulturni vplivi, pa to

zglede življenje v drugi državi, želela pa sem si pridobiti dodatna potrebna znanja za življenje. Seveda pa sama želja ni bila dovolj, saj smo se morali na mobilnost prijavit, prijavi pa je sledil izbirni postopek.

To je resnično lepa priložnost za potovanje, delo in življenje v tujini, ki je financirana s strani programa Leonardo da Vinci. Vsi smo mnenja, da če bi imeli možnost ponovnega odhoda na prakso v tujino, bi

tudi odšli! Imeli smo se zelo lepo in Portugalska nam bo ostala vedno v prijetnem spominu.

za Leonardovce
Mateja Fidel, dijakinja
Šolskega centra Postojna

pis v angleškem jeziku ter podpisali pogodbe in drugo potrebno dokumentacijo. Na dan odhoda smo se ob 9.00 uri zbrali v Postojni pred Primorko in se odpeljali proti Benetkam. Z nami je odšla vodja projekta Dolores Keš. Iz Benetk smo nadaljevali vožnjo z letalom do Lizbone. Vožnja je trajala dobre tri ure, in ob pristanku smo si ure premaknili nazaj, zaradi različnih časovnih pasov. V Lizboni nas je že čakalo drugo letalo, s katerim smo nadaljevali pot do Porta.

Na letališču v Portu nas je pričakal gospod Nuno, ki je vodja mobilnosti na partnerski instituciji. Šola mora, preden prične z izvajanjem mednarodnega praktičnega usposabljanja, pridobiti partnerja v tujini in skupno morajo pripraviti projekt mobilnosti.

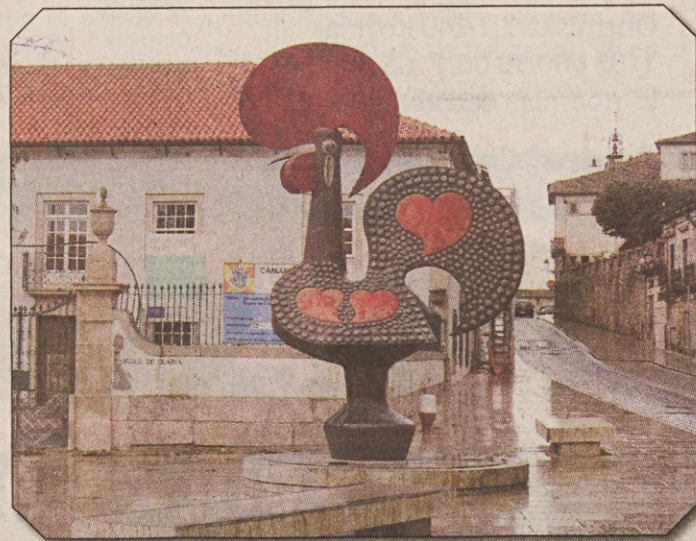
V Barcelos smo prispeli v poznih popoldanskih urah in ob prihodu smo se nastanili v hotel Do Terco, tistih nekaj uric popoldneva pa smo izkoristili za počitek, ker nas je vožnja izčrpala.

Prvi vikend smo izkoristili za ogled mesta in obenem smo opazovali tamkajšnje ljudi, ki živijo veliko bolj brezskrbno življenje kot ga živimo mi in to kljub temu da imajo »bruseljsko trojko«. Vreme je bilo toplo, a nas je tu pa tam presenetil dež.

Delovni teden smo pričeli s tečajem portugalščine, poučeval pa nas je Alex, ki je bil naš mentor v času mobilnosti. Tečaj je bil razdeljen na dva dela, tri dni je potekal v učilnici, dva dni pa »na terenu«. Na tečaju smo se učili osnove portugalščine, da se bomo lahko znašli v najrazličnejših situacijah in težavah. Posamezne besede smo spoznali tudi, ko smo opravljali prakso po podjetjih in predvsem na »terenu«, ko smo sami raziskovali mesto in

imeli kosilo ob reki, si ogledali cerkve, železniško postajo in odšli na pokušnjo vina. Sami pri sebi smo sklenili, da se bomo v Porto v času mobilnosti še vrnili, a nam to ni uspelo zaradi prenapornega urnika, ki pa je bil pripravljen že pred odhodom na našo mobilnost.

Zelo poseben je bil tudi tradicionalni kmetijski sejem

v Barcelosu, ki poteka vsak četrtek in na njem lahko kupiš najrazličnejše stvari od hrane, obleke, živali, lesenih izdelkov, rož, torbic ipd.

Življenje v tujini je bilo za nas zelo zanimivo, poučno in je od nas zahtevalo nekoliko večjo samostojnost, saj je bila mentorica Dolores Keš z nami le nekaj dni, nato pa nas je zapustila in živeti v tujini smo morali le ob podpori preko sodobnih komunikacijskih orodij.

Če je bil prvi teden namenjen učenju jezika, sta bila preostala dva tedna namenjena opravljanju prakse pri delodajalcih. Razporejeni smo bili po podjetjih po dva ali trije dijaki skupaj in tam smo opravljali praktično usposabljanje. Ker je portugalski način življenja veliko bolj sproščen in umirjen smo z delom pričeli okrog 9.00 ure ter delali

zanje ne velja. Pri obrokih vedno kombinirajo riž in krompir z mesom oz. ribo. Kot del hrane smo okušali tudi vina, ki so zelo okusna, predvsem pa močna.

Ko se ozremo nazaj, strnemo vse lepe in prijetne dogodke in jim dodamo tistih nekaj slabših izkušenj, je za večino izmed nas to bila ena nepozabna izkušnja, ki nam je dala nova znanja, poznanstva, izkušnje in nam omogočila izboljšati znanje angleščine. Vračali smo se samostojno in brez kakršnikoli težav. Ob vrnitvi domov, je kaj kmalu postalo jasno, da si upamo več, da smo postali bolj samozavestni in samostojni kot smo bili pred odhodom na mobilnost, predvsem pa ugotovili, da tudi v tujini ni vse tako rožnato in lepo.

Za prakso sem se odločila, ker me je zanimalo kako

ŠOLSKI CENTER POSTOJNA
SREDNJA ŠOLA

IZREDNO IZOBRAŽEVANJE

Vabljeni k prijavi v programe

- **Predšolska vzgoja (poklicni tečaj)**
- **Gimnazija**
- **Strojni tehnik**
- **Ekonomski tehnik**
- **Strojni tehnik (PTI)**
- **Tehnik računalništva**
- **Oblikovalec kovin – orodjar**
- **Avtoserviser**

Informativni dan: 27. 6. 2013 ob 16.30, Cesta v Staro vas 2, Postojna.

Za prijave do vključno 10. 7. 2013, šolnine enake lanskim!

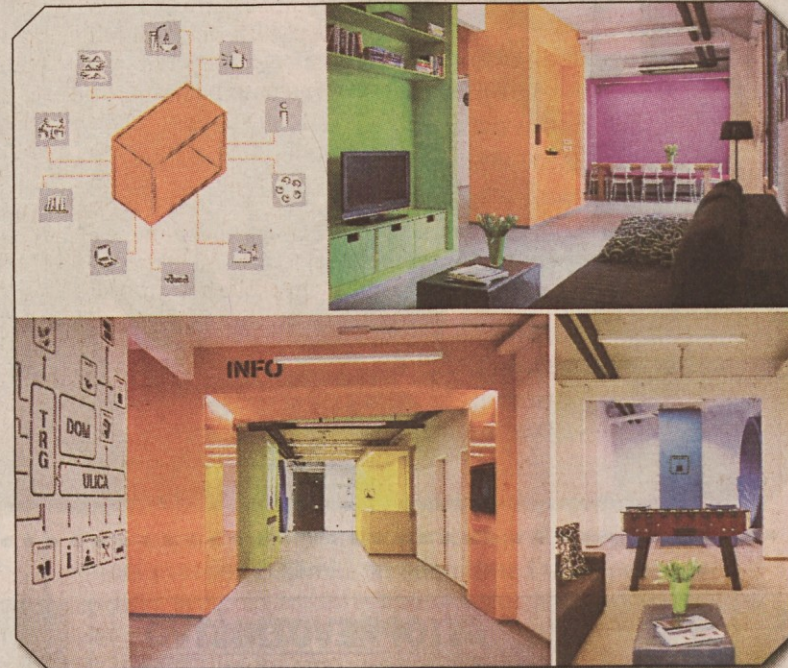
Vse dodatne informacije dobite na telefonski številki **081 601 657** oz. na elektronskem naslovu **dolores.kes@gmail.com**.

SGLŠ Postojna

Predstavitev prenovljene avle dijaškega doma

Letošnjo pomlad so skupni prostori v dijaškem domu zažareli v novi podobi. Avtorji igrive in sveže notranjosti so člani mlade skupine arhitektov Svet vmes. 300 m² površine neavbljivih skupnih prostorov so z zanimivim konceptom spremenili v novo žariščno točko šolskega, turističnega in lokalnega dogajanja.

Zasnova skupnega prostora v avli dijaškega doma/hostla je razdeljena v tri vsebinske sklope, ki kot zaključena celota znotraj objekta ustvarjajo pravo mesto v malem. Vstopni del avle predstavlja šolski trg, dva vzporedna hodnika v nadaljevanju pa sta zasnovana kot mestna ulica oziroma dom. Trg je prostor večjega merila, ki služi predvsem druženju in organizaciji različnih dogodkov. Ulica je prehodni prostor, ki je namenjen informiranju z info točko in recepcijo. Dom je vzporeden manjši prostor, kjer se počutiš udobno in domače. Prostor je bil med prenovo povsem izprazen (odstranjeni opaži, viseči strop in tlak) in je danes oluščten do konstrukcije. V tako izprazen prostor so vmeščeni novi elementi, programski okvirji domače izdelave. Vsak okvir je zasnovan tako, da ponuja različen program, oziroma omogoča različno sporazumevanje in spogledovanje z uporabnikom. Obiskovalec avle lahko sam izbere tisti bivalni kotic, ki mu v danem trenutku in razpoloženju najbolj ustreza.

Cvetka Kernel, prof., ravnateljica

Podjetno v svet podjetništva 2013

Možnost za uspeh mladih podjetnikov tudi v Notranjsko-kraški regiji

Operacija Podjetno v svet podjetništva 2013, ki mladim, brezposelnim, izobraženim osebam pomaga oblikovati lastne podjetniške kariere, je polno zaživela po vsej državi. Z vodstvom Regionalnega centra za razvoj iz Zagorja ob Savi, ki je vodilni partner operacije, je tako že 130 mladih začelo oblikovati svoje podjetniške zamisli, jih preverjati in se s pomočjo mentorjev in drugih strokovnjakov usposablja za podjetniško kariero.

Tudi RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o., ki je 1. 2. 2013 za pet mesecev zaposlila 10 bodočih podjetnikov, intenzivno izvaja aktivnosti v okviru operacije Podjetno v svet podjetništva 2013. V prvem mesecu načrtovanega programa so se udeleženci ukvarjali predvsem z identifikacijo vizije in poslanstva svojega prihodnjega podjetja, s segmentacijo kupcev ter z jasno opredelitvijo storitev in izdelkov, ki jih nameravajo ponuditi na trgu. Pri tem so jim pomagali tako notranji mentorji in ostali zaposleni na RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o. kot tudi zunanji mentor Zoran Česnik iz podjetja IRIO d.o.o. ter različni zunanji izvajalci. Sledila so usposabljanja na področju trženja in tržnega

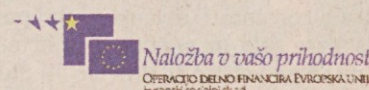
komuniciranja ter usposabljanje o temeljnih računovodskih izkazih, na osnovi vsega navedenega pa so udeleženci že pripravili svoje poslovne načrte.

V sledečih mesecih bodo v okviru programa usposabljanja na vrsti t. i. večšinska usposabljanja, usmerjena v izgradnjo in izpopolnjevanje različnih podjetniških kompetenc (vođenje, komuniciranje, ...), pozornost pa bo še vedno usmerjena tudi v pridobivanje novih podjetniških znanj. Med drugim se bodo udeleženci ukvarjali s konceptom celostne grafične podobe, pripravili logotipe za svoja podjetja, spoznali pa se bodo tudi z novo delovnopravno zakonodajo, s socialnim podjetništvom in ostalimi znanji, ki se izkazujejo kot pomembna za bodoče podjetnike. Udeleženci bodo še bolj aktivno nastopili na svojih trgih in se povezali s potencialnimi partnerji. Do zaključka programa, 30. 6. 2013, pričakujemo, da bodo udeleženci operacije tudi že ustanovili in registrirali svoja podjetja.

V operacijo Podjetno v svet podjetništva 2013 je vključena tudi bodoča podjetnica Sabina Pugelj iz Kosevca. Po poklicu je arheologinja, de-

lovala bo na področju kulture in sicer bo izvajala projekte na področju popularizacije slovenske kulturne dediščine. Kot svojo glavno dejavnost izpostavlja izvajanje izobraževalno-ustvarjalnih delavnic na temo arheologije in etnologije, ki bi jih še posebej rada ponudila osnovnim šolam in muzejem, najprej v regiji, potem pa tudi širše po Sloveniji ali celo v tujini.

Sabina je s potekom operacije zelo zadovoljna. Kot pravi: »Tekom usposabljanj sem pridobila znanja in izkušnje, ki bi jih sama zelo težko, oziroma bi potrebovala dosti več časa. Podjetno v svet podjetništva se mi zdi odlična priložnost za mlade, izobražene in ustvarjalne ljudi, da aktivirajo svoje ideje in jih poskusijo zaživeti v obliki zaposlitve, saj so druge, bolj tradicionalne oblike zaposlitve vedno težje.« Zato si želi, da bi se na nov javni poziv odzvalo še več ljudi iz ilirskobistriške občine, ki bi lahko aktivno ustvarjali boljši jutri tudi za domač kraj. RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o. je javni poziv za vključitev nove skupine udeležencev v operacijo Podjetno v svet podjetništva 2013 objavila 13. 5., rok za oddajo vlog je 3. 6. 2013.

JAVNI POZIV za VKLJUČITEV V OPERACIJO »PODJETNO V SVET PODJETNIŠTVA 2013 - NOTRANJSKO KRAŠKA REGIJA«

RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o. je objavila Javni poziv za vključitev v operacijo »Podjetno v svet podjetništva 2013 – Notranjsko-kraška regija«, financirano iz sredstev Evropskega socialnega sklada (85%) in Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (15%).

Namen operacije je podjetniško usposabljanje mladih, visoko izobraženih brezposelnih oseb v Notranjsko-kraški regiji s ciljem, da bi se mladi po zaključku operacije samozaposlili, zaposlili v lastnem podjetju ali zaposlili pri drugem delodajalcu. Izbrani v okviru javnega poziva se bodo zaposlili na RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o. za obdobje pet mesecev, z začetkom dne 1. 8. 2013.

Rok za oddajo vlog je 3. 6. 2013, v petek, 24. 5. ob 10.00 bo organizirana tudi javna predstavitev poziva, ki bo potekala v prostorih GZS OZ Postojna.

Razpis je v celoti objavljen na spletnih straneh RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o.: www.rra-nkr.si, za dodatne informacije pa smo dosegljivi tudi na sledečih kontaktih:

RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o., Prečna ulica 1, 6257 Pivka
Kontakt: Jana Nadoh Bergoč, jana@rra-nkr.si, 05/72-12-248 ali Zdenka Žakelj, zdenka@rra-nkr.si, 05/72-12-240.

Operacija delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, 1. razvojne prioritete: »Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti«, 1.2. prednostne usmeritve: »Usposabljanje in izobraževanje za konkurenčnost in zaposljivost«. Operacijo delno financira Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, 1. razvojne prioritete: »Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti«, 1.2. prednostne usmeritve: »Usposabljanje in izobraževanje za konkurenčnost in zaposljivost«. Operacijo delno financira Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

Gospodarstvo

Reševanje problemov in ustvarjalnost

Teorij in pogledov na ustvarjalnost je veliko. Njihov namen je predstaviti, kako je v človekovem razvoju prišlo do ustvarjalnosti, kakšen proces je ustvarjalnost in kaj so rezultati ustvarjalnosti. Nekatere teorije so preproste, nekatere pa zelo zapletene. Ustvarjalnost je postala nujnost za razvoj posameznika in družbe. Psihologa A. Maslow in E. P. Torrance sta trdila, da je ustvarjalnost lastnost, ki nam je vsem položena v zibelko in si jo lahko izboljšamo z učenjem. V ta namen so se razvili številni inštituti in organizacije, ki se ukvarjajo z dvigom ustvarjalnosti. Raziskave, ki so jih opravili na Univerzi Yonsei v Seulu, so pokazale, da ustvarjalnost ni povezana niti z inteligenco niti s šolskim uspehom. Splošno gledano je inteligenca sposobnost, ki pripelje do zaključka na temelju večih dejstev. Pri ustvarjalnosti pa gre za divergentno mišljenje, ki je odprt, večsmeren in raznolik način razmišljanja. Ta dopušča več različnih in hkrati pravih rešitev.

Za ustvarjalnost je potrebna določena stopnja inteligentnosti, vendar to ni domena genijev. V ustreznem okolju in ob dovolj veliki motiviranosti smo ustvarjalnega razmišljanja sposobni vsi. Ustvarjalnost je rezultat miselnih procesov povsem običajnih ljudi (Keong 2008). Razmišljanje je spretnost, ki jo razvijamo in ponuja možnost ustvarjanja novih idej. Te so zelo pomembne v službah, ki zahtevajo nenehno nadgradnjo, posodabljanje in spreminjanje. Sem sodijo vse raziskovalne dejavnosti, inženiring, oglaševanje, umetnost, moda in oblikovanje. Problemi pa se ne pojavljajo samo na teh področjih, ampak so prisotni povsod, na poslovnem in privatnem področju. Probleme, ki predstavljajo razliko med tistim, kar je in tistim, kar bi moralo biti, je potrebno reševati. Da bi jih uspešno rešili, potrebujemo ustvarjalno razmišljanje, ki predstavlja sinergijo desne (informacije procesira vizualno, intuitivno in simultano) in leve (informacije procesira verbalno, analitično in po sekvencah) možganske polovice. Koncept razmišljanja z levimi oziroma z desnimi možgani je konec šestdesetih let prejšnjega stoletja razvil psihobiolog in prejemnik Nobelove nagrade Roger W. Sperry.

Do sedaj smo se osredotočali le na posameznika, vendar vse povedano drži tudi za podjetja in organizacije. Če želi podjetje priti do sprememb, mora začeti pridobivati nove ideje. Ideje pa bo podjetje najlažje in najceneje pridobilo od svojih zaposlenih, če jih bo pozvalo k sodelovanju. Potrebno je le poskrbeti za primerno okolje, kjer bodo sodelujoči lahko iskali nove rešitve.

Iskalci kakovostnih idej morajo veliko bolj zaposliti svojo desno možgansko polovico, kot so jo zaposlovali do sedaj. Zato je v nadaljevanju predstavljenih pet vprašanj, ki delujejo na desno možgansko polovico in s tem povečujejo zmožnost kreativnega reševanja problemov.

Razvoj

Pri razvoju gre za že znano rešitev (izdelek, stanje, idejo), ki jim poiščemo nekatere izboljšave. S to tehniko si zelo dobro pomaga avtomobilska industrija, ko se novemu modelu dodajo številne novosti, hkrati pa se ohranijo kvalitete predhodnega vozila. Ključno vprašanje je, kako lahko nekaj izboljšamo?

Združitev

Pri tem postopku združujemo obstoječe ideje v nove rešitve. Na ta način sta se povezala mobilni telefon in fotoaparati v mobilni telefon z fotoaparatom, nakupovanje in varstvo otrok v igralni kotichek v trgovini, kavarna in internet v kiberkavarno. Ključno vprašanje je, kaj dobimo, če združimo?

Revolucija

Tu želimo doseči značilno razlikovanje nove ideje od stare. Ohranjamo rešitev, vendar je način rešitve drugačen. Na druge celine smo včasih lahko potovali samo z ladjo, danes lahko tja pripotujemo tudi z letalom. Ključno vprašanje je, kako lahko naredimo drugače?

Vnovična uporaba

Obstoječo rešitev poskušamo uporabiti tudi v druge namene. Da bi naši možgani lahko poiskali nove načine uporabe, se moramo znebiti omejitev, ki nam jih predstavlja prvotna rešitev. Primer: stara oblačila lahko prekrojimo v torbo, pregrinjalo, mogoče tudi v preprogo itd. Ključno vprašanje je, kje bi lahko še uporabili?

Drugi zorni kot

Včasih je potrebno za izboljšanje ideje poiskati drugačno perspektivo. Pretirano zagovarjanje samo ene idejne rešitve nas lahko omeji pri iskanju kakovostnih rešitev. Primer: želimo omarico, ki bi bila dvignjena od tal. Lahko jo postavimo na nogice ali pa na kolesčka. Če nimamo namena omarice pogosto premikati, je ta lahko na nogicah. Če pa vemo, da bomo omarico pogosto premikali, pa bodo kolesčka omarico dvignila od tal in lažje jo bomo premikali. Ključno vprašanje je, ali je to edina rešitev?

Iskanje odgovorov na vprašanja temelji na principu brainstorm-

minga. Na listke zapišemo ideje, ki nam pridejo na misel. Pri tem se držimo štirih ključnih pravil:

- Ideje ne kritiziramo.
- Ideje ne ocenjujemo (ideje se ne sme ocenjevati, prepovedana je tudi samocenzura).
- Idej naj bo čim več (količina je pomembnejša od kvalitete).
- Ideje povezujemo med seboj (ideje se lahko povezujejo med seboj v nove sklope in se tako gradijo nove zamisli).

Ustvarjalnost je proces pregledovanja vseh zbranih informacij in njihovo ponovno povezovanje v nove rešitve. Da bi bile rešitve čim bolj učinkovite, je potrebna sproščenost duha. Na žalost ni zagotovila, da se bodo nove ideje pojavile takoj. Še zlasti ne takrat, ko je prisoten stres. Številna podjetja se tega dobro zavedajo in svojim zaposlenim omogočajo, da se »odklopijo« od iskanja idej, ko njihovi možgani zaidejo v slepo ulico. To omogočanje odklopa pa ni izguba, ampak naložba v inovacijo, saj so posamezniki, ki delajo na iskanju rešitev po premoru še bolj ustvarjalni kot pred premorom (Račnik 2007).

Cilj organizacije, podjetja ali posameznika je, da želi poskrbeti za čim daljši in čim uspešnejši obstoj v nekem času in prostoru. Da bi bil cilj dosežen, je potrebno nenehno izboljševanje samega sebe. Ni mogoče pričakovati, da bi se dosegel cilj, ne da bi se spremenilo razmišljanje in delovanje. Če ni pripravljenosti, da se kontinuirano dela na izboljšanju, bo organizacija ali posameznik ostal odvisen od okoliščin, v katerih se nahaja.

Ustvarjalnost, ki je temelj novih idej, je nujna za vsakogar, ki se podaja v podjetniške vode in tudi za tiste, ki so že na samostojni poti, saj so zaradi konkurence primorani nenehno iskati nove rešitve. Pomembno je zavedanje, da je ustvarjalnost temelj inovativnosti. Cilj inovativnosti pa je, da konkurenca postane nenevarna. Zato mora podjetje delovati hitreje in boljše. Da bo pri tem uspešno čim dlje, mora poiskati vse svoje kvalitete in se truditi prepoznati v svojih zaposlenih tiste sposobnosti, ki lahko pripomorejo k razvoju organizacije. Podjetja, ki spodbujajo kreativnost pri svojih zaposlenih, so uspešnejša na gospodarskem trgu. Njihovo napredno miselnost je moč zaznati v originalnih izdelkih ali storitvah, originalnih poslovnih modelih, izvirnih blagovnih znamkah, v strateških povezavah, izvirnih prodajnih kanalih, v tržnih segmentih ali originalnih komunikacijskih kanalih. Če želijo postati uspešnejša, potem inovativnosti ne smejo prepuščati naključju, ampak jo morajo nenehno spodbujati.

Sandra Matjan

Drugačno, Originalno, Raznoliko, Izbrano, Slastno

Vino ni samo pijača. Vino je lahko sestavni del zdravja II

Kot smo že v prejšnjem Snežniku predstavili kako vino pozitivno vpliva na naše zdravje, danes predstavljamo drugi del podlistka o koristnosti uživanja vina na naše telo in počutje. Danes pa se posvetimo še drugemu delu, zakaj da in zakaj ne uživanje vina.

Kosti

Uživanje velikih količin alkohola ima dokazan škodljiv učinek na celične procese, ki ustvarjajo kostno tkivo. Dolgoročno vplivajo velike količine zaužitega alkohola na povečanje verjetnosti zlomov kosti. Študije iz bolnice St. Thomas v Londonu in doktorska skupina Epidiologie de l'Ostiporose (EPIDOS) iz Francije pravijo, da

sih, so zadnje študije pokazale, da resveratrol, ki ga najdemo v vinu, lahko zmanjša produkcijo estrogenskih metabolitov kateri pospešujejo nastanek rakastih tumorjev.

Študije dajejo dokaze o povezavi med zmernim pitjem alkohola z rakom dojke, prebavnega trakta, ezofagusa in želodca. Raziskave o pozitivnih vplivih vina na zdravljenje raka, se osredotočajo na antioksidativne lastnosti resveratrola. Nekateri laboratorijski testi namreč potrjujejo njegovo zaščitno vlogo, saj naj bi ta spojina zastavljala rakave spremembe celic. Raziskave se nadaljujejo in zato dokončnih rezultatov še ni. Vendar pa so nekatere študije že dale pozitivne rezultate o zmanjšanju nevarnosti za nastanek raka na pljučih, jajčnikih in testisih ob zmernem uživanju vina. Najnovejša študija so tudi pokazale, da naj bi resveratrol zmanjševal produkcijo estrogenskih metabolitov v telesu in na ta način zmanjševal razvoj tumorjev v dojkah. Potrjeno je,

ima zmerno pitje vina ugodne posledice za ženske, predvsem pa za starejše ženske, pri pridobivanju kostne mase in zmanjšanju nevarnosti za razvoj osteoporoze. Medtem ko je francoska študija pokazala, da pitje več kot treh kozarcev vina na dan zmanjšuje kostno gostoto pri ženskah, pa po jo zmerno pitje vina (1 do 3 kozarci vina na dan) povečuje. Vendar pa so francoski raziskovalci ob tem še dodali, da na večanje kostne gostote lahko, poleg alkohola, vplivajo tudi drugi dejavniki (zmerni pivci alkohola se morda več ukvarjajo s športnimi dejavnostmi idr.)

Rak

Čprav je alkohol poznan kot karcinogen, ki lahko veča možnost nastanka raka na pr-

da uživanje alkohola v velikih količinah poveča možnost nastanka raka na ezofagusu, po drugi strani pa tudi, da bi lahko antioksidanti omogočali zaščito pred nastankom raka, vendar dokončne ugotovitve še niso znane. Pravijo namreč, da ja lahko razlog za takšne rezultate študij tudi preprost razlog, da ljudje, ki pijejo vino v zmernih količinah hkrati tudi bolj zdravo živijo, ker se morda več ukvarjajo s športom, jedo manj maščob in več zelenjave in sadja. Tudi raziskava, ki so jo opravili na Yale School of Public Health leta 2009, namiguje, da ima vino lahko protektivno vlogo proti določenim oblikam raka. V tej študiji so ženske, ki so bile diagnosticirane z »non-Hodgkin's lymphoma« povprašali o količi-

ni dnevno popitega vina in jih nato opazovali naslednjih 8 do 12 let. Rezultati te študije so pokazali, da so imele ženske, ki so pile vino v zmernih količinah že 25 let ali več, v primerjavi z ženskami, ki niso nikoli pile vina, 33% nižjo umrljivost v obdobju naslednjih 5 let. Hkrati so imele tudi 26% nižjo verjetnost za ponovitev ali nastanek še drugega raka. Ženske, ki so pile pivo in žgane pijače se niso razlikovale od tistih, ki niso pile nobenih alkoholnih pijač.

Kardiovaskularni sistem

Antikoagulativne lastnosti vina imajo lahko potencialne ugodnosti pri zmanjševanju rizika nastanka krvnih strdkov, ki lahko vodijo do srčnih bolezni. Študije so pokazale, da so ljudje, ki uživajo alkohol v prekomernih količinah, izpostavljeni večji verjetnosti za nastanek srčno-žilnih bolezni. Prekomerne količine zaužitega alkohola lahko vodijo do nastanka povišanega srčnega pritiska, povečanega holesterola in oslabiljenja srčne mišice. Po drugi strani pa lahko zmerno pitje alkohola, prav nasprotno, zmanjša stopnjo smrtnosti zaradi srčno-žilnih bolezni. Študije nakazujejo na to, da imajo zmerni pivci vina boljše razmerje med LDL (slab holesterol) in HDL (dober holesterol). Glavni razlog, ki privede do srčne kapi in bolečine pri angini pectoris je pomanjkanje kisika v tkivih zaradi krvnih strdkov in plakov, ki se začnejo nalagati na stenah arterij. Alkohol v vinu naj bi imel antikoagulativne lastnosti, ki omejijo nastajanje krvnih strdkov. Dodatne študije pa so se usmerile na ugodne vplive resveratrola na kardiovaskularni sistem. Nekateri študije namigujejo, da naj bi ta zaradi antioksidativnih lastnosti vplival na zmanjšanje »lepljivosti« krvnih celic, ki tvorijo krvne strdke.

Demencia in mentalne funkcije

Kratkoročni vplivi alkohola

so oslabiljene mentalne zmognosti, posledica katerih so lahko spremembe obnašanja in težave s spominom. Dolgoročni vplivi prekomernega pitja so lahko nesposobnost tvorbe novih možganskih celic in povečanje rizika za nastanek depresije. Študije pa so hkrati našle povezavo med zmernim pitjem alkohola z zmanjšanjem verjetnosti nastanka Alzheimerjeve bolezni in demence, vendarle pa vloga vina tu še ni popolnoma pojasnjena. Čisto verjetno pa je tudi, da tu sploh ne gre za pozitiven vpliv alkohola ali antioksidantov v vinu, pač pa za možen boljši način življenja ljudi, ki vino pijejo v zmernih količinah: redna telesna vadba, diete, rekreacija.

Diabetes

Raziskave kažejo, da zmerno uživanje alkohola ob hrani ne vpliva na nivo sladkorja v krvi. Študija iz leta 2005 pa omenja možnost, da bi zmerno pitje vina lahko vplivalo na manjšo verjetnost nastanka diabetesa tipa 2.

Prebavni trakt

Antibakterijsko delovanje alkohola bi lahko zmanjšalo verjetnost okužbe s *Helicobacter pylori*, bakterijo, ki povzroča nastanek želodčnega raka, gastritisa in želodčnih razjed.

Protibakterijsko delovanje alkohola bi lahko vplivalo na zmanjšano verjetnost okužbe s *Helicobacter pylori* bakterijo, ki je bila povezana z nastankom raka na želodcu, pa tudi z gastritisom in ulkusi. Protibakterijska narava alkohola je že dolgo povezana z lajšanjem trebušnih težav in potovalno diarejo, pri kateri je alkohol bolj zaželen oblika terapije kot pa zdravljenje z bizmutom. Vino naj bi imelo tudi pozitiven vpliv na metabolizem holesterola in bi naj preko tega vplivalo na zmanjšano verjetnost nastanka žolčnih kamnov, saj je holesterol eden glavnih sestavin žolčnih kamnov.

Vid

Antioksidativno in antikoagulativno delovanje raznih

snovi v vinu bi lahko imelo pozitivne učinke pri upočasnitvi degeneracije slepe pege, ki povzroči slabšanje vida pri starejših ljudeh. Neka ameriška študija 90 letih prejšnjega stoletja je pokazala, da so imeli starejši ljudje, ki so pili vino v zmernih količinah manj težav s slabšanjem vida kot tisti, ki vina niso pili.

Vpliv vina na telesno težo

Vino se že od nekdaj uživa ob hrani, v zadnjem času pa se to še bolj poudarja, saj naj bi vino pozitivno vplivalo na zdravljenje ustreznih telesnih težav.

Vino lahko sicer povečuje apetit, zato ga je priporočljivo

piti ob jedi. Alkohol naj bi upočasnil čas praznjenja želodca in posledično zmanjšal vnos hrane pri obroku.

V primerjavi s pivom in ostalimi alkoholnimi pijačami ima vino relativno malo kalorij. 1,5 decilitra rdečega vina ima približno 106 kalorij in 2,51 g ogljikovih hidratov (če je vsebnost alkohola 13%). Podobna količina belega vina ima približno 100 kalorij in 1,18 g ogljikovih hidratov.

Ker smo govorili danes o zdravem življenju, bomo današnji rubriki priložili tudi »zdrav poletni recept«. **Peter Boršič**

Riba v soli

Toplejši dnevi so idealni za lažje jedi kot je to npr. riba v soli. Izjemno okusna jed, preprosta priprava, preprosta postrežba in pa seveda odlična spremljava ob kozarcu belega vina.

Sestavine

- 2 brancina (2 x 35 - 45 dag, neočiščena) ali brancin, orada, zobatec.
- 1 - 2 kg grobe soli
- olivno olje
- česen
- peteršilj

Postopek

Na pekaču ali v stekleni posodi naredimo 1 cm podlago iz soli, nanjo položimo neoluskane, ne-soljene, očiščene ribe. V celoti jih prekrijemo s preostalo soljo. Za 2 brancina po 30 dkg v pečici pečemo 25 minut pri 180 stopinjah. Sol po peki razbijemo z ribe, da se vidi cela stran brancina. Kako bomo ribo najboljše očistili? Začnemo pri glavi, zarezemo po vrhu hrbta do repa, na spodnjem delu pa že imamo odprtino v trebuh, tako da to samo podaljšamo do repa. Spodnji in zgornji rez se stikata na repu. Med zobe vilic zatakamo repno kožo in jo navijemo kot lase na navijalko do glave, riba je olupljena. Največkrat čez prelijemo tržaško omako. Riba bo še boljše če jo malo prelijete le z odličnim olivnim oljem. Ko pridemo do hrbtenice, le-to odstranimo, če se meso ne prijema kosti, je riba ravno prav kuhana, ter ponovimo z omako. Odlično tekne s špinačo, kuhano zelenjavo, krompirjem v pečici. K ti jedi priporočamo suho, sveže belo vino. Poudarek naj bo na mediteranskih svežih vinih.

AGROSERVIS Vode

PRODAJNO SERVISNI CENTER

Osredke 44, Dol pri Ljubljani

01/563 93 20

PREKOPALNIK S POGONOM NA ENO KOLO ZA MEDVRSTIČNO OBDELAVO
Bencinski motor 4T
Freza različne širine od 32 do 50 cm
Na zalogi.
Cena z DDV: 1.560,00 €

STRIŽNA DUPLEX KOSILNICA HERBY 88
Lahka za zagon in preprosta za košnjo.
Cena z DDV: 880,00 €

IZKORISTITE UGODNE CENE

Stroj pripravimo za zagon - nulti servis. / Dostava po celi Sloveniji. / Možnost nakupa na obroke brez obresti.

STROJI IN OPREMA ZA KMETIJSTVO, VRTNARSTVO IN KOMUNALO

Jože Brenčič s.p., Kettejeva ulica 4, Ilirska Bistrica

NOVOST V PONUDBI

- samostojeci ali vgradni vodni kamin
- tri nivoji regulacije
- do 25 kW moči
- romantika in ogrevanje v eni napravi

Mobi: 041 830 408 • e-posta: brencic@siol.net

VODOVOD • OGREVANJE • TOPLLOTNE ČRPALKE • SOLAR • PELETI

ENERGETSKO VARČNA OKNA

Izkoristite zimsko akcijo in nepovratna sredstva EKO sklada

prihranki do 40%!

www.oknasemrl.eu

EKO sklad Slovenski okoljski javni sklad
Eco Fund Slovenian Environmental Public Fund

Brezplačne informacije:

051/628-505

Razstavnica, salon:
Planina 189 • 6232 Planina

MIZARSTVO ŠEMRL

Tradicija izdelave oken od leta 1895

prins
d.o.o. Snežniška 3, Ilirska Bistrica

prave rešitve za samostojne podjetnike, društva in manjše gospodarske družbe,

osebe javnega in zasebnega prava, administrativne storitve in upravljanje s kadri.

031/ 641311, e-mail: prins@siol.net

Dvorana OŠ AŽ Ilirska Bistrica je pokala po šivih

»Malibu zakuhal koncert in čisto pravo govejo župo«

V nedeljo, 21. aprila so ob izidu svoje jubilejne, desete zgoščenke Malibu-

tokrat niso mogli iz svoje kože in kot običajno so že na samem začetku postre-

gli s presenečenjem – ob prepevanju nosilne skladbe nove zgoščenke Goveja juha so naključnim obiskovalcem razdelili skodelice s čisto pravo juho; ob koncu koncerta pa so jo razdelili še več sto porcij vsem obiskovalcem, ki so jo želeli poskusiti.

Po uvodnem delu Malibujevih uspešnic so se na odru zvrstili glasbeni gostje in eden za drugim stopnjevali izvrstno vzdušje na prireditvi. Tako so nastopili domačini, Ansambel Snežnik,

Malibujevci ne bi bili Malibujevci, če ne bi kakšne skuhal. Tokrat so skuhal čisto pravo govejo juho, točno takšno, kot jo opevajo v svoji pesmi »GOVEJA JUHA«. Na začetku koncerta so jo poskusili obiskovalci v prvih vrstah, po zaključku koncerta pa še vsi tisti, ki se jim ni preveč mudilo domov...

jevci v nabito polni športni dvorani osnovne šole Antona Žnideršiča v Ilirski Bistrici pripravili pravo poslastico za vse ljubitelje zabavne in narodnozabavne glasbe. Še pred samim uradnim pričetkom koncerta je obiskovalcem ob prihodu in čakanju na začetek krajšal čas Ansambel Lojzeta Bajca. Natanko ob 19.00 uri je občinstvo nagovoril legendarni Vinko Šimek – Jaka Šraufciger in na oder povabil gostitelje večera, skupino Malibu.

Malibujevce, še posebej pa vodjo skupine in pevca Marjana Uljana tudi

Trenutno verjetno prva dama slovenske estrade Tanja Žagar se je predstavila s svojimi uspešnicami, z Marjanom in Malibujevci pa je zapela tudi svoj hit »MINILI STA ŽE LETI DVE«

Za humor na koncertu je skrbel legendarni Vinko Šimek – Jaka Šraufciger, ki je odlično povezoval prireditev in vedno znova nasmejal občinstvo. Z Marjanom sta skupaj zapela »Poštarja«.

Po dolgem času so v Ilirski Bistrici znova nastopili priljubljeni Mladi Dolenci, za duet z Marjanom pa so si izbrali že skoraj ponarodelo uspešnico »Nocoj je druga rekla mi«.

Skupina Malibu naslednje leto praznuje 25-letnico delovanja in zagotovo lahko pričakujemo nov vrhunski koncert.

ki je pred kratkim obeležil 30-letnico obstoja, sledili so Mladi Dolenci ter Dejan Vunjak, sin legendarnega Brendija. V nadaljevanju je nastopila Tanja Žagar s svojimi aktualnimi uspešnicami, z velikim aplavzom pa je publika izrekla dobrodošlico tudi gostu iz sosednje Hrvaške, legendarnemu Vinku Cocetu, ki je s skoraj polurnim nastopom spravil dvorano na noge.

V zadnjem delu koncerta je skupina Malibu pripravila še mix svojih uspešnic iz novega albuma, Marjan pa je na oder enega za drugim še enkrat povabil goste ter z njimi zapel v duetu njihove največje uspešnice.

Prireditev je povezoval Vinko Šimek, ki je skupaj z

Trogirski slavček Vinko Cocet je poskrbel za polurno »Dalmatinsko fešto« in odlično vzdušje v dvorani, z Marjanom pa sta združila moči in skupaj zapela pesem Ribari. Pridružila se jim je skoraj vsa dvorana.

črte; kot nam je zaupal, co delovanja in zagotovo praznuje skupina Malibu lahko pričakujemo nov vrhunski koncert. naslednje leto 25-letni-

Dejan Vunjak s svojo neverjetno energijo na odru in stikom z občinstvom nadaljuje po stopinjah očeta Brendija. Z Marjanom sta skupaj prepevala hit »Od Murske do Kopra«

Jako Šraufcigerjem odlično poskrbel za pristni humor in znova pokazal, zakaj že toliko desetletij velja za enega najboljših slovenskih humoristov. Triurni spektakel je kar prehitro minil, vendar pa Marjan že snuje nove na-

Že pred večernim koncertom je v popoldanskem času potekalo veliko otroško rajanje. Pevca Malibujev Marjan Uljan je predstavil nov projekt za najmlajše; ustvaril je namreč otroški lik, ki ga je poimenoval »mali BU«. Pripravil je zgoščenko otroških pesmic in DVD z videospoti, vse je tudi predstavil v družbi z pravljničnimi liki. Na rajanju pa so se mu pridružili še Alenka Kolman, Aida, Fifi in Cvetličniki, Ninja želve, čarodej Toni ter zajček Sporty.

Prebiranja

Človek, navodila za uporabo - Nara Petrovič, Ljubljana, Mea Valens, 2008

»Če smo tesno povezani s samim virom zdravja (naravo) in če izpolnjujemo svoj namen, ne potrebujemo ne zdravnikov in zdravlilcev, ne psihologov in svetovalcev, ne svečnikov in gurujev. Skupni imenovalec vseh bolezni sta strah in kontrola. Človek, ki preseže strahove in se osvobodi zunanje kontrole, ne pozna bolezni, lahko bi rekli, da tudi smrti ne.«

Ojej, spet vas slišim: 'spet bo kaj zabluzla s to duhovnostjo!' Ali pa, 'kdo pa je danes še zdrav ali kolikor toliko pri zdravi pameti?' Ne, ne bom. Velikokrat se zadnja leta sprašujem, kako s ljudmi. Kako s tem ali onim. Kako si zamašiti ušesa, zapreti oči, da ne gledam, da ne slišim, kaj si človek počne, kaj taisti človek počne drugim in ne štekam. Ne da ne razumem, ne štekam. Ampak, česar se ne zavedaš, ne moreš spremeniti, pravi avtor. Knjigo je napisal sprva kot člančič in ker je bil članek zelo odmeven, se je odločil napisati knjižico, kako naravno dihati, sedeti, jesti, hoditi, delati, gledati, poslušati in podobno. Da je zadovoljevanje temeljnih telesnih potreb zelo pomembno, odkriješ šele takrat, ko ne moreš piti dobre pitne vode, ko ne moreš dihati svežega zraka, ki diši po cvetju in ne po izpušnih plinih, ko ne moreš mirno spati zaradi hrupa reševalnih trobil, ko ne moreš normalno opravljati velikih in malih potreb zaradi t.i. bio prehrane itd. Kako ne nazadnje uporabljati čute, organe, s čim si naravno pomagati pa ... Ali vržemo vse v en njejedevski koš, češ spet nam nekaj solijo pamet, ali pa lepo plačamo pedi- in mani- in mas- in masaž- kerje, da nam naredijo denarničico lepo vitko in tanjšo in super in telo malo bolj mastno in svetleče in za nekaj trenutkov smo zmagali. »Človek živi, ne ve pa, kako naj bi živel. Civilizacijske navade so ga oddaljile od naravnih navad in ritmov ter fizičnega zdravja, s tem pa tudi od duševnega in duhovnega ravnovesja.« Navade, ki so privzete, umetne, so prevzele vsakdanjik in večina njih pravzaprav niti ne razmišlja, ali so koristne ali škodljive. Samo lepo jih sprejema, z njimi živi, po ovčje absorbira stranske učinke kot samoumevne in to je to. In še nekaj je: najnesrečnejši ljudje se najbolj bojijo sprememb, je nekoč nekje pisalo. In še nekaj je: velikokrat imam občutek, da ljudje sploh ne želijo zdravja, da jih zanima le blažiti bolečine. In priznajte, da so le redki takšni, ki se postopno lotevajo težavnega odstranjevanja tujka/tujkov v sebi. Večina človečkov je danes navajena razmišljati v okvirih umetnega ravnovesja. Žal in res je, bog ali kdorkoli nam zraven ni dal navodil za uporabo, ključek do zakladnice spominov pa je se je nekje med potjo izgubil. Obsojeni na, recimo mu kulturno življenje, v katerem so naravne potrebe preglašene z zapovedmi bontona, religij, življenjskih stilov in podobnih izmišljenih norm, smo preponosni najbrž, prepuščeni zmagoslavni mediokriteti, iz katere ni videti pomladi, da bi reagirali drugače. Ne vem, a ... še vedno trdim in skupaj z avtorjem tuliva v isti rog: » ... edina pot do blaginje in zdravja je ponovno vzpostavljanje naravnega ravnotežja znotraj in zunaj oziroma dopušcanje telesu biti tako, kakršno je, ter dopušcanje naravi biti, kar naj bi bila in kakršna naj bi bila. Že najmanjše spreminjanje katerega koli sistema je treba temeljito premisliti in udejanjati z veliko skrbjo, razumevanjem in spoštovanjem do življenja.« In ne zapravljajte treh četrtin sebe, da bi bili enaki drugim, kot pravi Schopenhauer. Ostanite spontano zmerni in uživajte v vsem in na zdravje do prihodnjega branja.

Patricija Dodič

ne prezrite - kultura...

Glasba

Na krilih kulture poleteli do zaključka sezone

Knežak - Mladi člani in članice Mešanega pevskega zboru Tabor Kalc 1869 iz Knežaka, pod vodstvom zborovodkinje Katje Bajec, so z uspešno izvedeno prireditvijo Kulturi dajemo krila zaključili še eno uspešno pevsko sezono. Po dveh revijah Primorska poje – najprej so zapeli v Vrtovinu, kasneje pa revijo tudi organizirali v domačem kraju – so pripravili še pester program za publiko v Knežaku.

Jano Biščak. Večer je s povezovanjem nadgradil še nastop »Naj komika leta 2012«, Uroša Kuzmana. Zbrano občinstvo je tako prisostvovalo programu, v katerem ni manjkalo komičnih in dramskih vložkov, priča pa so bili tudi nastopu recitacijske skupine. Svoj delež sta z avtorskimi skladbami dodala tudi člana dueta Romantiki, kantavtor Tone Škrli in Kristjan Dekleva na harmoniki.

Občinstvu, ki se je v soboto, 11. maja, zbralo v dvorani Osnovne šole Toneta Tomšiča v Knežaku, sta poleg mešane zasedbe večer popestrili še obe vokalni skupini, Moška vokalna skupina Tabor Kalc 1869 pod vodstvom Ane Tomšič in pa Ženska vokalna skupina Tabor Kalc 1869, z zborovodkinjo

Ambiciozne pevce in pevke po zaključku pevske sezone čaka zaslužni počitek saj se bo mešani pevski zbor po poletnih počitnicah podal že v jubilejno, 20. sezono.

tekst Jana Biščak, foto Erik Keš

Tekmovanje harmonikašev

Koper - V soboto, 13. aprila 2013 je Glasbena šola Koper pod okriljem Zveze Primorskih glasbenih šol gostila mlade tekmovalce harmonike. Tekmovanje je organiziral aktiv učiteljev harmonike glasbenih šol Primorske. Udeležilo se ga je 36 tekmovalcev – solistov in 7 komornih skupin iz dvanajstih glasbenih šol, ki so se z muziciranjem trudili prepričati strokovno komisijo. Tekmovanje se je začelo s prvo a kategorijo. Predstavilo se je petnajst harmonikarjev iz devetih glasbenih šol. V kategoriji začetniki, so najmlajši tekmovalci prepričljivo odigrali tekmovalni program in si priigrali zlato priznanje. V nadaljevanju tekmovanja so se predstavili starejši učenci. V prvi b kategoriji je tekmovalo dvanajst učencev, v prvi c kategoriji pa so se z zahtevnejšim programom predstavili štirje učenci višjih razredov.

V drugi kategoriji, kjer se predstavijo srednješolci smo imeli samo eno tekmovalko, vendar je le-ta s svojim čudovitim igranjem navdušila tako žirijo kot poslušalce. V poznem popoldnevu so na vrsto prišle še komorne skupine. V treh kategorijah je tekmovalo sedem skupin, različnih sestavov.

Nemški skladatelj Carl Maria von Weber je zapisal: "Z glasbo je mogoče povedati več kot z besedami." Tudi nam je prijetni sobotni dan minil ob pripovedovanju glasbe, ki ga je zaključil koncert nagrajencev po izboru strokovne žirije. Tekmovalci so se domov vračali z zlatimi, srebrnimi in bronasti priznanji, v spomin pa so prejeli še spominsko darilo, katerega so oblikovali in izdelali gojenci VDC Ajdovščina-Vipava.

tekst in foto Karmen Krapež

Kvartet rogov na tekmovanju

Štanjel - Mednarodni projekt Svirel 2013 je za mlade rogiste z glasbene šole Sežana zopet minil v znamenju uspeha in izjemnega veselja. Urban Filipovič, Aljoša Mihelj, Jakob Gustinčič in Blaž Vrabec so si s šest mesečnim zagnanim delom priigrali bronasto plaketo v kategoriji od 16 do 19 let. V tej kategoriji so tekmovali glasbeniki, ki so se odločili za profesionalno igranje, ampak fantje se niso prestrašili tega dejstva in se

vajami uspešno odigrali vse detajle posameznih delov že umetniškega programa.

S posebnim zadovoljstvom in sproščenostjo sem iz takta v takt užival izjemno interpretacijo mojih varovancev, saj se je občutilo, da so izjemno pripravljeni. Kar se pa muzikalnosti tiče, pa si upam trditi da so pokazali res velik korak naprej.

Ponosen na moje »rogače« pa z veseljem ugotavljam, da njihova želja po zdravem dokazovanju in

podali na to izkušnjo z vsem potrebnim pogumom!

Potrebno je priznati, da so izbrane skladbe segale prav na mejo njihove zmoglosti tehničnega igranja, kar so z rednimi dnevnimi

doseganju novih ciljev ni splahnela, ampak se je le poglobila. Upravičeno sem presrečen in na vse doseženo gledam z največjo mero spoštovanja-in upam da tudi vi!

tekst in foto Peter Pačnik

NOVO • NOVO • NOVO • NOVO • NOVO • NOVO • NOVO • NOVO

AVTOPRALNICA
KOREN JOŽKO
Koseze 3, Ilirska Bistrica
tel.: 040/240-118

SAMOPOSTREŽNA PRALNICA PERILA
Pralni in sušilni stroji na kovance

- za posteljnino (kovtre, odeje, pregrinjala,...)
- za osebno perilo in garderobo
- za zavese, prevleke, tekače, delovne obleke,...

Pralni stroj kapaciteta 14kg 5€
Pralni stroj kapaciteta 8kg 3€
Sušilni stroj 20min sušenja 1€

ODPRTO 365 DNI
NA LETO
OD 7⁰⁰ DO 22⁰⁰

V ceno sta že vsi detergenti in mehčalci.

Razmišljanja

Privatizacija po slovensko

Žal se moram postaviti v ta naš lepi čas, ki ni samo slovenski, mislim, da je širši in še veliko širši.

V zadnjem prispevku sem obljubil, da bom resen. In resen sem.

Rodil sem se pred skoraj sedemdesetimi leti in starši so me

imeli za svojega, in zanimivo, tudi ko sem odraščal, so me imeli za svojega. In tudi, ko sem se staral, so me imeli za svojega. Ostal sem brez staršev in ne vem več (danes), čigav sem.

Že dvajset let politično poslušam, kako moramo vse naše prepuščati, preprodajati, sebe, se pravi državo, in ker živim v državi zopet pridem do sebe.

Kako naj pridem do nekega razumevanja, ali samorazumevanja tega hudičevega resnega prepuščanja in razumevanja želja države in predvsem raznih Jankovičev, Janšev, Alenčič (škoda, da ni Jelenčica, čudoviti JJJ)?

Sem v popolnem niču. Kaj je nič? To je popolnoma prazen prostor ... Ne, prostor ima svoj prostor. Nič pa je beseda, s katero največkrat opravičujemo sogovorniku in vsem sebi neljubim prijateljem.

Ja, to je nič.

In zgodil se je, ponovno, ta nič, ko se moramo preštevati v vrstah za nek božji vsakdan. Itak je vsak današnji dan naslednji dan. Nas, Primorce, čas še ni preizkušal. Žal samo govorimo o njem.

Kot resen zaključek. Moj današnji prispevek je zelo resen in kratek. Mislim pa, da bo to pisanje marsikomu podaljšalo noči zaradi strahu. Kaj strahu, grozil!

Si mogoče na vrsti prodaje korporacijam nasmehev, blaginje, optimizma, Sreče?

Aleksander Peršolja

Odprto pismo

Naj bo odprto pismo slovenski (in mednarodni) literarni javnosti

Ne vem, koliko dni bom prešteval do zadnjega vdiha in izdiha. Prepuščam odločitev usodi in vesolju. Vendar, 8. maj 2013 je zame čudno usoden. Zakaj ravno ta dan? V roke sem dobil program (neuradni) Mednarodnega literarnega festivala Vilenica (2013), ki se vsebinsko in drugače zelo loči od tistega prvega (1986) poimenovanja, Mednarodna literarna nagrada Vilenica.

Grdo bi bilo govoriti o vseh težavah in veselju ob takratnem nastajanju. Tudi grdo bi bilo govoriti o preimenovanju. Pustimo to (danes) ob robu. Ni v tem trenutku pomembno.

Pomembnost odločitve mojega oglašanja na program festivala ni moja zgroženost (je velika), temveč nevednost, udobje organizatorjev, ki so predvsem koristniki, v zaprtost duha in predvsem pasantnosti (mogoče) slovenske literature in kulture.

Morda so te besede prehude, vendar vanje hudičovo verjamem, kajti veliko, veliko let sem bil (morda) dober organizator »Vilenice« in tudi dober opazovalec dogajanj. Leto, ki ga živimo, je prineslo grob poseg v »Vilenico«, ki si ga ne bi privoščili Atilovi vojščaki. V svoji pradomovini so pustili veliko lepega. In današnji slovenski literarni vojščaki so si privoščili prenesti dogajanje (otvoritev tega dogajanja) v Koper, podelitev kristala Vilenice v Štanjelu na 16. uro in takoj za tem (še v istem dnevu), ob 19. uri podelitev nagrade v Vilenici. Pustimo imenovanja dnevov in dogodkov ob strani. Bodo objavljeni.

Res ne vem (zopet se ponavljam), kako je to mogoče, kdo si lahko to privoščiti, kdo vse pri tem sodeluje? Kje so meje kulturnega spoštovanja, tradicije, razuma! Kdo naj mi to pojasni?

Naj si poiščem odgovor pri sotovariših pri Društvu slovenskih pisateljev, pri predsedniku društva, ki se ima za očeta Vilenice, pri Odboru (organizacijske) Vilenice ali pri sebi, ko se nisem znal zoperstaviti nastajajoči grozi. Da, grozi, recimo pisateljski! Naj poiščem odgovor v slovenski kulturni politiki? Smešno. Jih ne bom iskal. Poznam jih. Ne bom več jadikoval. Bom pač zopet zaprl svoja vrata in se spraševal. Vseeno si le nekaj želim. Malo organizatorjem v poduk. Zemlja se prilagaja, ne, je v vesolju. Vilenica (jama) je na Krasu in njej se je treba prilagajati! Predvsem pa živeti z umom in čistostjo duha. Sezanskim soorganizatorjem, ki sem jim pred sedmimi leti zupal, pa v premislek. Si zaslužite zaupanje? Ne! Kraška Vilenica je prodana! Občinski veljaki razmislite!

Ob tej priložnosti se opravičujem ženi, sinu, Kraševkam in Kraševcem, ljubiteljem literarnega dogajanja v Vilenici. Preveč ste mi verjeli!

To je le žalosten pogled. Mojega vedenja o Vilenici je veliko več. Pustimo času.

Aleksander Peršolja

Razstava

Poletna jutra v Knjižnici Kozina

Kozina - V maju, četudi še nič kaj poletnem, razstavlja v kozinski knjižnici svoje fotografije pod naslovom Poletna jutra, Vili Gombač iz Ilirske Bistrice. Poleg službe, trdi, ima še nekaj hobijev. Že zgodaj ga je oče uvedel v svet numizmatike in je član domačega numizmatičnega društva. Raziskuje in hrani zapuščino praprageda Josipa Nadoslava Potepana, zbira stare knjige, nabožne grafike, podobice in druge predmete. Že nekaj let se ukvarja tudi z založništvom. V sodelovanju z založbo AVRORA AS iz Tržiča je izdal dve stari knjigi faksimile starih slovenskih knjig. V letu 2012 je izdal pesmi svoje matere, Nadje Gombač.

Pred nekaj leti, pravi avtor, me je zasvojila fotografija in

pridno deluje v domačem fotografskem društvu Sušec. Prvič se je s fotografijami predstavil javnosti spomladi leta 2011 v Knežaku. Najraje ima poletna in zimska jutra. Fotografije za tokratno razstavo so nastale v pozno poletnih jutrih na Trnovskem polju, ko se sonce s težavo prebija skozi meglico in ko narava pokaže svoje čudovitosti v najrazličnejših oblikah.

tekst Patricija Dodič, foto Sergej Gregorec

Kovačič Stojan

Koseze 69/a • 6250 Ilirska Bistrica

Tel.: 05/7100 370 • Fax.: 05/7100 371

GSM: 041/642 868 • e-mail: stojan@instalacije-kovacic.si

DOBAVA IN MONTAŽA STROJNIH INSTALACIJ:

- CENTRALNO OGREVANJE
- VODOVODNE INSTALACIJE
- PLINSKE INSTALACIJE
- KLIMATSKE NAPRAVE
- TOPLOTNE ČRPALKE
- SONČNI KOLEKTORJI
- UREJANJE DOKUMENTACIJE ZA PRIDOBITEV SUBVENCIJE

termotehniko

Buderus NAU

Eko sklad

cfc VIESMANN

Literatura

Mesec knjige

Ilirska Bistrica - April je mesec knjig. Tudi letos smo ga v Knjižnici Makse Samsa praznovali na poseben način.

Osebe s posebnimi potrebami so tiste osebe, ki odstopajo od pričakovanih zmoglosti in potrebujejo ljubečo pozornost in skrb. Posebno pozornost jim posvečamo tudi v naši knjižnici.

V mesecu aprilu, ko praznujemo mesec knjige smo v ar Vance Varstveno delovnega centra Koper enota Ilirska Bistrica povabili v naše prostore na kulturno urico. Varovance varstvenega delovnega centra Koper enote Ilirska Bistrica na kulturno urico. Knjižničarka Vlasta jim je na enostaven način s pomočjo slikovnega gradiva predstavi

kulturni dan v knjižnici smo poimenovali: Knjige praznujejo-praznujemo skupaj.

23. aprila na svetovni dan knjig smo v našo knjižnico povabili osnovnošolce celotne OŠ Podgora Kuteževo in zanje pripravili poseben kulturni program. Na začetku je knjižničarka vsem osnovnošolcem predstavila našo knjižnico in ži-

spremljala pri njihovem dnevnem prebiranju najljubših knjig.

Za učence druge triade smo organizirali poučno delavnico »Napišem pismo«, na kateri so se osnovnošolci spoznali z različnimi filatelističnimi pojmi. Učili so se pravilno napisati pismo. Delavnico je vodil tajnik filatelistične zveze Slovenije dr. Veselko Guštin.

vljenjepis pesnice Makse Samsa. Nato smo osnovnošolce razdelili po posameznih starostnih skupinah in sicer:

Prva triada osnovnošolcev je prisluhnila pripovedovanju pravljice v nadaljevanju pa so si otroci izdelali vsak svojo unikatno knjižno kazalko, ki jih bo

Osnovnošolcem tretje triade pa smo predstavili iskanje knjig po cobiss opacu in predstavitev domoznanskega oddelka. Za zaključek kulturnega dne smo vse osnovnošolce presenetili z ogledom izbranega filma.

tekst in foto Vlasta Kirn

Babica, povej mi zgodbo!

Kozina - Čisto poseben dan je bil en od aprilskih torkov, posvečen dnevu knjige. Prav posebno poseben dan je bil. Seveda, zaradi sonca. In seveda, zaradi pomladi. In seveda, zaradi aprila. Ja, pa kaj še. V kozinsko knjižnico se je v dopoldanskem času zgrnilo morje osnovnošolcev, ki so prišli po svoja priznanja. No, ravno morje ne, bilo pa jih je najmanj trideset. In čisto ta pravih zbiralcev.

Mentorice Suzana Godina Jelušič, Andrejka Lukač, Ksenija Lazar in Daša Rebec so pripravile literarni natečaj: Babica, povej mi zgodbo, na katerem so sodelovali osnovnošolci s pripovedmi, zgodbami, pravljicami, pesmimi iz starih časov oz. iz časov babic, dedkov, starih tet in strin, jih najprej poslušali in nato seveda lepo zapisali na papir (ali računalnik, noooo). Da se je le-teh nabralo kar nekaj, priča okoli trideset priznanj, knjižne nagrade za prvih pet nagrajenih pa je podelila gostja, zbiralka pravc in ljudskih pripovedi, Majda Valinova iz Rodika, ali doslej že naša stara znanka Jasna Majda Peršolja, ki je vsakemu posebej namenila prijazno in spodbudno besedo ali dve. Nagrajene so bile zgodbe: Peteršiljček (zapisal Vid Petohleb po pripovedi Slave Nedoh iz Hrušice), Oranje v nedeljo (zapisal Matej Godina, pripovedovala Sonja Prihavec iz Gornjih Vrem), Čarovnija iz kamna (zapisala Ema Grmšek po pripovedi Vladimirja Grželja iz Hrpelji), zimska legenda o Marijinih lučkah (zapisala Lana Dodič Ceglar po pripovedi Ivce Dodič iz Obrova) in zgodba Kako so zbirali jajca za barvo (zapisala Nastja Požar, po pripovedi Vide Segulin iz Markovščine). Vsem glavnim mladim nagrajencem iskreno čestitamo in si želimo, da jih ohranjanje kulturne domače dediščine skozi pisano besedo ne bi še dolgo zapustilo,

do ali dve. Nagrajene so bile zgodbe: Peteršiljček (zapisal Vid Petohleb po pripovedi Slave Nedoh iz Hrušice), Oranje v nedeljo (zapisal Matej Godina, pripovedovala Sonja Prihavec iz Gornjih Vrem), Čarovnija iz kamna (zapisala Ema Grmšek po pripovedi Vladimirja Grželja iz Hrpelji), zimska legenda o Marijinih lučkah (zapisala Lana Dodič Ceglar po pripovedi Ivce Dodič iz Obrova) in zgodba Kako so zbirali jajca za barvo (zapisala Nastja Požar, po pripovedi Vide Segulin iz Markovščine). Vsem glavnim mladim nagrajencem iskreno čestitamo in si želimo, da jih ohranjanje kulturne domače dediščine skozi pisano besedo ne bi še dolgo zapustilo,

da bi zbrali še veliko zanimivih zgodbic, saj se na ta način ne morejo kar tako izgubiti v rekah španskih telenovel.

Da, tudi naši kraji imajo svoje novele in imajo bogate mlade dušice, ki naj vztrajajo, in babice - vzemite si čas, da iz svojih žepov, predpasnikov, omar, stresete še toliko pripovedi iz starih časov, kolikor jih premorete. Tudi ostali mladi zbiralci bodo prišli na svoj račun zelo kmalu, saj bo večina zbranih zgodbic objavljena v knjižici, ki jo bo hrpeljska osnovna šola izdala v kratkem in katere se izredno veselimo že zdaj.

tekst in foto Patricija Dodič

Karate

10. POKAL TAD REKA

Reka, 14. april 2013- Karate klub Tad Reka (Hrvaška) je organiziral že 10. mednarodni turnir v karateju, ki je združil preko 700 tekmovalcev iz 65. karate klubov sedmih evropskih držav. Turnir je bil uspešen tudi za mlade tekmovalce postojnskega karate kluba, ki so tekmovali v katah, saj so osvojili: tretje mesto Adrijana Bajc in Sara Lišinić med deklicami 10-11 let, tretje mesto med dečki sta osvojila Tarik Ahačić v kategoriji 7-9 let, Adnan Pašagić v starosti 10-11 let. Z najboljšim rezultatom se lahko pohvali Ajan Prelc, ki je bil med dečki 7-9 let v katah najboljši, prvi. Dobro sta se odrezali tudi ekipi dečkov 10-11 let (Ajan Prelc, Adnan Pašaić in Tarik Ahačić) z drugim mestom v katah in ekipa deklic (Adrijana Bajc, Sara Lišinić in Nuša Habjan) s tretjim mestom.

POKAL BOHINJA 2013

Bohinj, 20. april – Karate klub Postojna je s svojimi člani v konkurenci 40 karate klubov na tem pokalu skupno osvojil tretje mesto in prejel za dosežen skupen rezultat 59 točk, pokal. Posamezno pa so bili Postojnčani uspešni še v naslednjih kategorijah: v katah posamezno Sara Arsenić s tretjim mestom deklice do 8 let, Sara Lišinić s prvim mestom deklice 10-12 let, med dečki je Tarik Ahačić dosegel tretje mesto med dečki 8-10 let, v tej kategoriji na bil prvi Ajan Prelc, prav tako prvi je bil med dečki 10-12 let Adnan Pašagić.

Izvrstne rezultate so pokazali tudi v borbah in sicer: deklice 10-12 let do 40 kg Nuša Habjan prvo mesto, Sara Lišinić do 35 kg tretje mesto, prvo mesto Zala Kuštrin kadetinja 14-16 let do 47 kg, dečki 10-12 let do 40 kg tretje mesto Adnan Pašagić, Andraž Stefanovski med dečki 12-14 let do 45 kg drugo mesto, Marko Pantelić do 50 kg drugo mesto, Svit Pavšič med dečki 12-14 let nad 55 kg prvo mesto, med člani nad 84 kg Ludvik Primož tretje mesto. Dober tekmovalni rezultat je dosegla tudi ekipa dečkov v katah s prvim mestom.

MT BANJA LUKA OPEN 2013

Banja Luka, 21. april- Karate klub Sindelić-Volksbank je bil organizator mednarodnega karate turnirja v počastitev praznika mesta Banja Luke na katerem so se dobro odrezali tudi mladi tekmovalci, člani Karate kluba Postojna.

Skupno je pet tekmovalcev osvojilo šest medalj in sicer v katah: Ajan Prelc prvo mesto med dečki do 9 let, Sara Lišinić med deklicami do 10 let in Marko Pantelić med dečki do 12 let.

Uspešni so bili tudi v borbah posamezno, kjer se lahko s tretjimi mesti pohvalijo med dečki do 40 kg Ajan Prelc, med dečki do 50 kg Marko Pantelić in nad 55 kg Svit Pavšič. Sara Lišinić je bila v borbah med deklicami do 11 let do 35 kg prav tako tretja.

Sabina Ileršič Kovšca, foto Mitja Prelc

DRŽAVNO PRVENSTVO V TRADICIONALNEM KARATEJU

V nedeljo, 12.5.2013 smo se udeležili 10. Državnega prvenstva v tradicionalnem karateju, ki se je odvijalo v Račah.

Iz Karate kluba OlderSi se je prvenstva udeležilo 15 tekmovalcev, ki so uspešno predstavili klub in ponovno dokazali, da sodijo med najboljše tekmovalce v svojih kategorijah, saj so kar v štirih kategorijah osvojili nazive državnih prvakov.

Prvenstvo so tokrat otvorili člani. V disciplini kata je Janez Abram osvojil prvo mesto, Primož Tomažič drugo mesto, Andrej Primc pa četrto. Pri članicah je Martina Volk osvojila bronasto medaljo. Pri moških se je odlično odrezal Tine Maljevac, ki si je priboril drugo mesto v disciplini kata, Doris Brne pa nevhvaležno četrto mesto. V kategoriji kata ekipno je ekipa KK OlderSi v sestavi Abram, Tomažič in Primc osvojila zlato.

Po slovenski himni so tekmovalce nadaljevali najmlajši. V kategoriji mlajše deklice C je Natali Sedmak osvojila zlato medaljo, Urška Bolčina Ljubič pa bron. Alja Behrić je v kategoriji starejše deklice osvojila drugo mesto. Pri mlajših

deklicah D je Rebeka Oblak osvojila zlato medaljo, Polona Zadnik pa bronasto.

Dobri rezultati so odlična vzpodbuda in dodatna motivacija za nadaljnje delo v klubu.

Vsem tekmovalcem čestitamo!

Za KK OlderSi
Meta Oblak

Rokomet

ROKOMETAŠICE V GYORU

23.4 smo se ekipa starejših deklic in mlajših z trenerjem Draganom in njegovim pomočnikom Darkom odpravile na mednarodni turnir v Győr na Madžarskem. Ob 8.00 zjutraj smo se zbrali pred OŠ Antona Žnideršiča in začeli svojo pot, ki je bila že takoj zanimiva in zabavna. Dvakrat smo se ustavili na počivališčih, da bi pomalicali. Okrog 15.00 popoldne smo prispeli pred madžarsko šolo in se namestile v njihovem razredu. Po namestitvi smo raziskovale šolske prostore. Zvečer, ko smo imele nekaj prostega časa smo se odločile, da bomo igrale odbojko in tako spo-

znale fante iz RD Izola. Imele smo tudi tekme in sicer prvo tekmo premagale Madžarke z visoko prednostjo. Na žalost smo naslednje tekme z

madžarskimi in slovaškimi ekipami, kljub borbenosti izgubile. Poleg tega smo si ogledali tudi mestno jedro Győra in obiskale njihove tr-

govine. Turnir smo zaključile na 10. mestu, a vseeno smo pridobile nove izkušnje in se imele zelo lepo.

Starejše deklice

INDUSTRIJSKA, GARAŽNA, POŽARNA IN ZRAKOTESNA VRATA

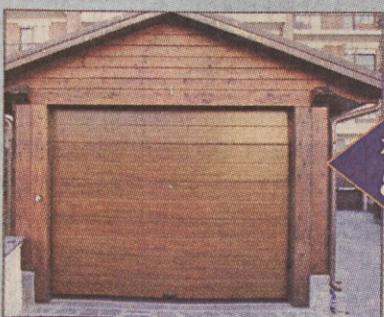
BLT d.o.o. Idrija,
Ulica Sv. Barbare 6,
5280 Idrija
T: 05 37 43 660
blt@blt.si
www.blt.si

IZJEMNA CENA ZA VRHUNSKO KAKOVOST!

Bela
790,00
EUR

Imit.
zlati hrast
850,00
EUR

GARAŽNA SEKCIJSKA VRATA

- M-Vodoravni motiv
- Površina Woodgrain
- Zaščita vodil

Vključen motorni pogon, montaža in 8,5 % DDV, v 8 akcijskih dimenzijah:

Dimenzije:
2375 x 2000
2375 x 2125
2500 x 2000
2500 x 2125
2500 x 2250
2750 x 2000
2750 x 2125
2750 x 2250

Samo
do konca
meseca junija
2013!

SNEŽNIK
pišite nam:
info@e-sneznik.net

Košarka

FANTASTIČNA SEZONA BISTRŠKIH KOŠARKARJEV

V pravkar končani tekmovalni sezoni je KK Plama pur Ilirska Bistrica dosegel izjemne rezultate. Članska ekipa se je senzacionalno prebila na zaključni turnir pokala Spar kjer je kljub porazu proti državnim prvacom ekipi Krke iz Novega mesta pustila odličen vtis. V 3. SKL zahod pa je ekipa v izjemno zanimivem prvenstvu osvojila končno 1. mesto kar je največji uspeh bistrške košarke po dobi košarkarjev Lesonita ki so v '60-ih letih igrali celo v 1. Jugoslovanski ligi.

V klubu se ponašamo tudi z odličnim delom in napredkom vseh naših najmlajših selekcij. Trenutno tekmuje z osmimi moškimi in tremi ženskimi ekipami. Dobro delo se kaže tudi

v uvrstitvi starejših pionirjev U-14 v 1. SKL, mlajši pionirji U-12 A pa so trenutno v svoji skupini suvereno na prvem mestu. V letošnjem letu smo poleg šole košarke začeli

tudi z Igrivo košarko.

V imenu kluba bi se ob tej priložnosti rad zahvalil vsem ki so v letošnji sezoni na kakršen koli način pomagali soustvarjati te dosežke.

Zahvala gre v prvi vrsti vsem trenerjem in igralcem ki večino svojega prostega časa preživijo na igrišču, pa vsem članom kluba ki poskušamo zagotavljati igralcem dobre

pogoje za delo in skrbimo za realizacijo zastavljenih ciljev, posebna zahvala vsem sponzorjem in donatorjem ki podpirajo našo vizijo in tudi na ta način dokazujejo svojo

družbeno odgovornost, zahvaljujemo se tudi staršem ki svoje otroke podpirajo pri treningih in na tekmah, ter na koncu ena velika zahvala vsem gledalcem ki nas podpirate in nam pomagate premagovati nasprotnike. V letošnji sezoni je bilo na naših tekmah v povprečju preko 500 navijačev. Z višjim obiskom se letos v Sloveniji lahko pohvali le še ekipa Krke.

Klubu pomaga tudi veliko število posameznikov ki s svojim delom prispevajo k uspehu. Vsakemu od njih se najlepše zahvaljujemo in vabimo vse ki bi radi v naslednji sezoni sodelovali pri novih izzivih da se nam pridružite. Še enkrat hvala!

Andrej Muha,
foto Simon Godec

PIONIRJI NA MEDNARODNEM TURNIRJU V FRANCIJI

Starejši pionirji Košarkarskega kluba Plama-pur so konec meseca maja gostovali na mednarodnem turnirju v Franciji, v mestu Saint-Claude. Na moškem delu turnirja je poleg naše ekipe Slovenijo zastopala ekipa KK Mesarije Prunk Sežana.

Naši fantje so vse tekme predtekmovanja pa vse do finala odigrali na visokem nivoju, brez poraza in prikazali dopadljivo igro ter navdušili prisotne gledalce z borbenostjo, požrtvovalnostjo in hitro igro. Prav vsi igralci so dobili priložnost za igranje, jo dodobra izkoristili in si nabrali lepe izkušnje. V finalni tekmi sta ste na koncu srečali ravno obe Slovenski ekipi kjer pa so igralci iz Ilirske Bistrice odigrali najslabšo tekmo na turnirju, za 6 točk izgubili proti vrstnikom iz Sežane in osvojili končno 2. mesto.

Za najboljšega igralca turnirja je bil izbran igralec Žan Knafelc iz KK Plama pur, trener Martin Novak pa je bil po izboru vseh trenerjev ki so vodili ekipe na turnirju izbran za najboljšega trenerja turnirja. V Franciji so barve KK PLAMA PUR Ilirska Bistrica dostojno zastopali naslednji igralci: Klemen Volk, Dominik Frlež, Tilen Polh, Žan Knafelc, Jurij Blokar, Nejc Šircelj, Klemen Šajn, Tadej Morano, Luka Hreščak, Jaka Malečkar, Tevž Lever Boštjančič, Marko Kitanoski, trener Martin Novak in pomočnik trenerja Marko Šircelj

Prireditel

1. JUNIJ 2013
PARK NADE ŽAGAR
ILIRSKA BISTRICA

OB 22.00
TORNADO
OSMINKA

DAN BISTRŠKE KOŠARKE IN OBČINSKI PRAZNIK

JAPODI iz Ilirske Bistrice, smo vam za svoj rojstni dan, občinski praznik in dan košarke, pripravili MEGA ŽUR na prostem, v parku Nade Žagar. Po končani All Star tekmi (ob 22ih), 3.SKL zahod, vas bosta sproščali skupini OSMINKA in TORNADO.

OPTIKA

Gregor Primc
Gregorčičeva 9
ILIRSKA BISTRICA
Tel.: 05/71-00-510

- MERITVE DIOPTRIJE
- OKULISTIČNI PREGLEDI
- MERJENJE OČESNEGA TLAKA
- IZDELAVA IN POPRAVILA OČAL NA RECEPT ALI BREZ

URNIK
PON-PET
8-12 in 16-19
SOBOTA • 8-12

NOVE KOLEKCIJE SONČNIH OČAL
ROČNE URE • ZLAT NAKIT • SREBRN NAKIT

KABELSKA TELEVIZIJA
V OPTIČNEM OMREŽJU

Kmalu pri vas doma!

TRIO NA OPTIKI OD 38,00 € mesečno

- TELEVIZIJA
- INTERNET 20/20Mbps
- STACIONARNI TELEFONSKI PRIKLJUČEK

TELES

Poveži
svoj svet!

PREVERITE NAŠO PONUDBO!
Z veseljem vam bomo svetovali!

Obdobje od 01.04.2013 do 30.04.2013

Poročanje o dogodkih na območju policijske postaje Ilirska Bistrica

Policisti PP Ilirska Bistrica so v navedenem obdobju obravnavali 13 kaznivih dejanj, od tega 6 kaznivih dejanj tatvine, 1 kaznivo dejanje vloma, 2 kaznivi dejanji poškodovanja tuje stvari, 1 kaznivo dejanje samovolje, 2 kaznivi dejanji lahke telesne poškodbe in 1 kaznivo dejanje poslovne goljufije. Policisti so obravnavali delovno nesrečo, ki se je pripetila med sečnjo in spravirom lesa ter utopitev.

Pri varovanju zunanje schengenske meje so policisti prijeli 7 oseb, katere so na nedovoljen način vstopile v R Slovenijo in se tako izognile mejni kontroli. Po končanem postopku je bilo vseh 7 oseb uspešno odstranjenih hrvaškimi mejnim organom.

Policisti so v navedenem obdobju obravnavali 4 kršitve javnega reda in miru. Opravili so ogled požara na gospodarskem poslopju in ogled dveh travniških požarov. V dveh primerih so občani našli eksplozivna sredstva iz druge svetovne vojne, katere so policisti zavarovali do prihoda bombnega tehnika.

Na območju policijske postaje se je pripetilo 10 prometnih nesreč in sicer 6 z materialno škodo, ter 4 s telesnimi poškodbami, v katerih sta bili 2 osebi lahko ter 2 huje telesno poškodovani. Policisti so obravnavali še 18 primerov povoženja divjadi, ter 7 prometnih nesreč s premoženjsko škodo na parkirnih prostorih. Zaradi vožnje s preveliko količino prisotnosti alkohola v organizmu so policisti 3 kršiteljem začasno odvzeli vozniška dovoljenja.

V zadnjem času policisti PP Ilirska Bistrica obravnavamo več primerov vlomov in tatvin zato svetujemo, da pred odhodom od doma, nikar ne pozabite na samozaščitne ukrepe, s katerimi lahko preprečite morebitne vloome in tatvine. Storilci namreč pogosto izkoristijo takšne prilikožnosti.

Karol Iskra
komandir PP
višji policijski inšpektor III

Ne prezrite...

KRIVOLOV

Lov je nekoč bil eden od temeljev preživljanja, danes pa pomeni uravnavanje dinamike populacije divjadi ter kot ene vrste rekreacije. Prenamnoženost neke vrste je pojem, s katerim se v današnjem času srečujemo bistveno bolj pogosteje, škode povzročene s strani divjadi, pa postajajo problem. Lovci opravljajo izjemno zahtevno opravilo, ki praktično zajema od vzdrževanja vseh lovskotehničnih objektov, kot so: preže, krmišča, lovski domovi, lovske kočice, pa do samega gospodarjenja z divjadjo, zato si zaslužijo več, kot le pohvalo.

Lov po definiciji pomeni iskanje, opazovanje, zasledovanje, vabljenje in čakanje

divjadi s ciljem, da se jo upleni ali odlovi živo ter pobiranje njenih delov. Žal pa danes ravnatelj nekaterih oseb po pravilih, ki so jasno napisana v Lovskem Kodeksu, zlorabljajo za nečednostno pridobitev materialnega sredstva. Vsak lovec, ki žival upleni, jo mora po zakonu peljati v klavnico, če pa želi meso, ga mora odkupiti po tisti ceni, ki jo postavi mesnica; trofeja pa mu pripada. Večina pa tega ne opravi vsakič, kar pomeni, da povzroči škodo lovski družini. Nekateri grede še dlje in lovijo bistveno več, kot določijo lovski načrtovalec za vsako leto. Če se to pojavlja pogosteje za zadovoljitev osnovnih dobrin, vodi v počasno, a vztrajno izginjanje populaci-

je neke vrste. To je vsekakor vredno takojšnjih sankcij.

Vsaka vrsta živali opravlja neko funkcijo. Od redčenja populacije druge vrste, do raznašanja semen dreves in grmov. Če pa pride do prenamnožitve ene vrste, je edini ukrep lov, ki pa večkrat pride tudi v stihijsko ravnanje. Vsak se mora zavedati, da eno od načel gospodarjenja z divjadjo, nista vedno lov ali krivolov.

Ing. Patrik Tomšič

V spomin...

Tam kjer si ti,
Ni sonca ne luči,
Le tvoj nasmeh nam v srcih še živi.
Nihče ne ve
kako boli,
Ko se zavemo da te več ni.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, nonota in tasta
Brankota Štemberger iz Ilirske Bistrice.

Se iskreno zahvaljujemo osebju bolnišnice Izola za čas njegovega zdravljenja, vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sodelavcem, ki ste nam izrazili sožalje darovali cvetje in sveče in ga v lepem številu pospremili na njegovi prezgodnji zadnji poti.

Prisrčna hvala tudi duhovniku za opravljeno pogrebno svečanost.

Žalujoci: žena Vlasta, sin Sebastijan s Sandro in hči Dijana z družino

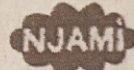
15. KNEŠKI TEK

Sobota, 1. 6. 2013

Gozdna pristava MAŠUN

ob 15.00 uri **TEK PREDŠOLSKE MLADINE**
Dolžina proge: 150 m, dečki in deklice tečejo ločeno
Startnina: Startnine ni. Vsi udeleženci prejmejo medaljo in darilo sponzorja.

ob 16.00 uri **TEK ČLANOV IN ČLANIC ZA PRIMORSKI POKAL 2013**
Dolžina proge: 12 km (krožna makadamska cesta, senca, 2 okrepčevalnici)
Startnina: 10,00 €

Kategorije člani	
A	do 24 let (do 1989)
B	od 25 do 29 let (1988-1984)
C	od 30 do 34 let (1983-1979)
D	od 35 do 39 let (1978-1974)
E	od 40 do 44 let (1973-1969)
F	od 45 do 49 let (1968-1964)
G	od 50 do 54 let (1963-1959)
H	od 55 do 59 let (1958-1954)
I	od 60 do 64 let (1953-1949)
J	od 65 do 69 let (1948-1944)
K	od 70 let naprej (1943 in starejši)

Vpis in plačilo startnine na štartnem mestu od 14.30 dalje. Zaključek prijav ob 15.45. Priporočamo predhodne prijave.

Vsi tekmovalci-ke prejmejo topel obrok in simbolično darilo. Prvi trije v vsaki kategoriji prejmejo medalje. Prvi trije (absolutno) v ženski in moški kategoriji prejmejo pokal in praktično nagrado.

Razglasitev in podelitev medalj bo približno uro po prihodu zadnjega tekmovalca v cilj.

Prireditve bo v vsakem vremenu. Tekalci sodelujete na lastno odgovornost. S prijavo soglašate s pravili Primorskih pokalnih tekov. Pogojna udeležba za mlajše od 18 let.

Kategorije članice	
A	do 24 let (do 1989)
B	od 25 do 29 let (1988-1984)
C	od 30 do 34 let (1983-1979)
D	od 35 do 39 let (1978-1974)
E	od 40 do 44 let (1973-1969)
F	od 45 do 49 let (1968-1964)
G	od 50 do 54 let (1963-1959)
H	od 55 let naprej (1958 in starejši)

DODATNE INFORMACIJE IN PRIJAVE:

Bilc Stojan 031 380 399, stojanbilc54@gmail.com
Vojko Mihelj 041 565 471, vojkomihelj@gmail.com

ob 16.10 uri **TEK ZA NETEKMOVALCE**
Dolžina proge: 3 km
Startnina: Ni startnine. Če želite, lahko plačate prispevek 10 € in prejmete topel obrok ter spominsko darilo.

ob 16.10 uri **POHOD PO »MAŠUNSKI GOZDNI UČNI POTI«**
Dolžina proge: 2 km
Startnina: Ni startnine. Če želite, lahko plačate prispevek 10 € in prejmete topel obrok ter spominsko darilo.

komus Jeršice 3
6230 Postojna
KOMUS d.o.o.
Podjetje za komunalne storitve
tel/fax: 05 726 45 47 • e-mail: komus@komus-po.si

- ASfaltiranje ročno, strojno
- Tlakovanje tlakovci, porfido, ostalo...
- Nizke gradnje
- Urejanje dvorišč
- Izdelava zidov kamnitih, betonskih...
- POGREBNE STORITVE 041 / 377 294

SPONSOR
tel: +386 (0)5 7101031
fax: +386 (0)5 7101032
SUMA - UMETNO KOVAŠTVO
Že več kot 20 let izdelujemo vse vrste kovanih izdelkov
OIC Trnovo
Vilharjeva cesta 47, 6250 Ilirska Bistrica
Po naročilih skonstruiramo, izdelamo,
protikorozijsko zaščitimo in montiramo:
balkonske, stopniščne in vrtno ograje, drsna in krilna vrata z daljinskim upravljanjem...
telefon: +386 (5) 7110 244 (vsak delavnik med 7h in 15h)
fax: +386 (5) 7110 243, e-mail: info@umetnokovastvo.com
www.umetnokovastvo.com

COPEX

AVTODELI

Zdaj tudi v Ilirski Bistrici!

Vilharjeva 3, 6250 Ilirska Bistrica
Delovni čas: Pon.-Pet.: 8.00 - 19.00, Sobota: 8.00 - 13.00

Telefon: 05 / 710 07 30

VSE VRSTE REZERVNIH DELOV IN DODATNA OPREMA
ZA OSEBNE AVTOMOBILE

Liburnia d.o.o.
Vilharjeva 36
6250 Ilirska Bistrica

tel.: +386 5 71 01 060
e-mail: liburnia@siol.net
www.liburnia.si

Terme Čatež

Oddamo apartma za 4-5 oseb.

28.06. - 24.08.2013 **70 €/dan**
Najem v pred in po sezoni
že od **30 €/dan.**
Ob prijavi nakup kart po znižani ceni **11,05 C/oseba/dan.**

Terme Olimia
Kamp Natura

Oddamo počitniško hiško za 4-5 oseb.

25.04. - 20.06.2013 **35 €/dan**
21.06. - 24.08.2013 **50 €/dan**
25.08. - 10.10.2013 **35 €/dan**
Cena najema / dan vključuje 2 karti za kopanje.

Informacije in rezervacije: 041 / 860 306

vse za vašo streho
SLOSAR

Robert Šlosar s.p.
Jelšane 74, 6254 Jelšane
GSM: **041 934 590**
e-mail: robert.slosar@gmail.com

- izdelava ostrešij
- pokrivanje streh (opečnate in pločevinaste)
- zaključna dela v gradbeništvu
- izdelava fasad, ometov
- delo na višini 18m (dvižna košara)
- dobava in montaža izolacijskih panelov

BRAMAC · SALONIT · ISOLA · ROSER · SKRIN · TONDACH · CREATONE · GERARD

ŽELITE ŠE LETOS ZAMENJATI VAŠO DOTRAJANO KRITINO? IZBERITE NAS IN SODELUJTE V NAGRADNI IGRI ZA 1.000 €

NOVO
OTVORITEV TRGOVINE
na Cankarjevi ulici
v Ilirski Bistrici
s krovsko
kleparskimi izdelki.

MENJAVA VRAT? www.notranjavrata.si

POMIS hitra in kvalitetna REŠITEVI

PRDAJA IN MONTAŽA LESENIH NOTRANJIH VRAT

gsm: 041 694 871

Nudimo vam masivna, stilna, moderna vrata vseh atraktivnih oblik, slovenskih, avstrijskih in italijanskih proizvajalcev.

IZMERE, SVETOVANJE IN DOSTAVA ZA NAROČNIKE BREZPLAČNO.

POMIS Andrej Silc, s.p., Zamostec 31, 1317 SODRAŽICA
FAX: 01/8360 830, E-MAIL: pomis@amis.net

pišite nam: info@e-sneznik.net

PLAMING
SKUPINA

Plaming skupina,
projektiranje in izdelava tehnološke opreme, d.o.o.
ul. Nikole Tesla 5, p.p. 68 • 6250 Ilirska Bistrica
tel.: +386 (0)5/70-410-00 • fax: +386 (0)5/70-410-55
e-mail: info@plaming.si

• SOLARNI SISTEMI - OGREVANJE SANITARNE VODE, POMOČ OGREVANJU • FOTOVOLTAIKA • VETRNE ELEKTRARNE 12V • ZALOGOVNIKI 500 - 5000L • TOPLOTNE ČRPALKE • TOPLOTNI IZMENJEVALCI • PRETVORNIKI 12 - 230V • PREVOZI DO 3,5 t

POPOLNI SOLARNI KOMPLETI

- BOJLER 300 L - 2 x topl. izm. - emajliran - magnezij anoda
- 2 x PLOŠČ. KOLEKTOR - 4 M² ...Certifikat - SOLAR-KEYMARK
- KMPL SOLARNA DIFER. ELEKTRONIKA S ČRPALKO IN 2 x TIPALA...SLO navodila
- KMPL PRITRDLNA KONSTRUKCIJA ZA 2 KOLEKTORJA - streha
- 10 M POVEZOVALNE - IZOLIRANE INOX CEVI DN-16 2 x z kmpl priključki
- VSI POVEZOVALNI IN KONČNI ČLENI ZA DVA PLOŠČATA KOLEKTORJA
- RAZTEZNA 18 L POSODA - Sanitarna za 300 l bojler
- RAZTEZNA 18 L POSODA - Solar za solarni sistem (glikol)
- ELE. GRELEC ZA BOJLER S TERM REGULACIJO 20 ~ 70°C 230V-2 KW-6/4"
- 10 L GLIKOLA » EKO - 35°C «
- ROČNA POLNILNA ČRPALKA ZA POLNIJENJE sistema z glikolom do 3-bar

10 LET
IZKUŠENJ!

NAKUP NA OBROKE
Diners Club International

MOŽNOST PRILAGODITVE, ZAMENJAVE ALI RAZŠIRITVE VSEH SESTAVNIH DELOV:

Kolektorji....navadni, vakumski, odprti sistem, HEAT-PIPE...NA ZALOGI!
Bojlerji 200, 300, dodatna vezava v zalogovnike - POMOČ OGREVANJU!
Različne konstrukcije za različne vrste in naklone streh... NA ZALOGI!
Pridobitev nepovratnih sredstev EKO - sklada RS do 25%. Pomoč pri vlogi...
Možnost brezobrestnega plačila do 6 mesecev ~ DINERS!
Računi, garancija, teh. pomoč, brezplačni ogledi in nasveti....

Akcijska ponudba solarnih sistemov in druge akcije na:

www.fordsolar.si

Cena na obroke..1.999,00 € + DDV ~ DINERS
Gotovinsko plačilo...13 % Predsezonski POPUST!...1.739,13 € + DDV
25 % naložbe vrne EKO sklad RS...dejanski stroški: 1.304,35 € + DDV
DEJANSKO NAJCENEJŠI SOLARNI KOMPLET V SLOVENIJI!
Vrednost kompleta po posameznih cenah artiklov presega 2.500 €
Prihranek cca 1.200,00 €!

MOJA BREZPLAČNA DOSTAVA PO VSEJ SLOVENIJI!

Vse informacije **NON STOP** na 031 628 666

FORD SOLAR

PRODAJA IN IZVEDBA: Uroš Premik s.p., 031 628 666, 041 628 666, fordsolar@gmail.com

DOŽIVITE SVOJE SANJE
NOVI RAV4

RAV4

TOYOTA

ALWAYS A
BETTER WAY

5 letno
TOYOTA
JAMSTVO

Brez omejitve kilometrov

CENTER JEREB
Polje 9b, Izola
05 616 80 01

Preizkusite ga na testni vožnji pri pooblaščenih prodajalcih vozil Toyota ali obiščite spletno stran www.toyota.si/noviRAV4

Vse nadaljnje informacije o specifični porabi goriva in specifičnih emisijah CO₂ iz novih osebnih vozil najdete v priložnem priročniku o varčni porabi goriva in emisijah CO₂, ki ga lahko brezplačno pridobite na prodajnem mestu in na spletni strani dobavitelja. Poraba goriva pri kombinirani vožnji: 4,9-7,3 l/100 km in emisije CO₂: 127-176 g/km.

Društvo za zaščito živali Postojna

ZA ODGOVOREN ODNOS DO ŽIVALI

Društvo za zaščito živali Postojna je v sodelovanju s Klubom študentov veterine za zaščito in pomoč živalim ANIMALIA pripravilo predavanja o odgovornem lastništvu in pravilnem odnosu do živali, predvsem hišnih živali, med katerimi sta najpogostejša pes in mačka.

Društvo je vsem trem osnovnim šolam v postojnski občini ponudilo predavanja, namenjena prvi triadi osnovnošolcev in na osnovni šoli Miroslava Vilharja Postojna ter Osnovni šoli Prestranek so naklonjeno sprejeli pobudo društva. Žal se vabilu ni odzvala OŠ Antona Globočnika iz Postojne. Predavanja za šole niso predstavljala nikakršnega finančnega

stroška, saj je organizacijske stroške za izvedbo pokrilo Društvo za zaščito živali Postojna.

Učenci prve triade na Vilharjevi šoli ter učenci od 1. do 5. razreda POŠ Hruševlje, poleg njih pa tudi njihovi sovrstniki iz prestranske osnovne šole ter najstarejša vrtčevska skupina so od predavateljic – študentk veterine – izvedli, kako je treba skrbeti za lastniške živali, kaj jim je treba nuditi poleg ljubezni in pozornosti, kako ravnati, da bo čim manj živali brezdomnih ter kaj storiti, če izgu-

bimo svojo ali najdemo tujo žival in na koncu, kaj storiti, če opazimo nedopustno ravnanje z živalmi.

Vsi otroci so ob koncu predavanja dobili tudi letošnji koledar s fotografijami živali, ki so bile v zadnjih mesecih

lanskega leta posvojene iz postojnskega Zavetišča za živali; v fond, ki ga društvo v celoti namenja zdravniški oskrbi poškodovanih brezdomnih živali, pa so prostovoljno prispevali 1 evro.

Silva Bajc

Mladi planinci

PLANINSKI IZLET NA UČKO

V soboto, 13. 4. 2013, smo se mladi bistrški planinci, mentorji planinskih skupin in vodniki PZS odpravili na planinski izlet na Učko (1401 m) na Hrvaškem. V jutranjih urah smo se kot običajno, izpred posameznih osnovnih šol, odpeljali do Poklona, ki je bil izhodiščna točka našega izleta. Od tu smo po uvodnem pozdravu pot nadaljevali proti omenjenemu vrhu.

Pot, po kateri smo hodili, je bila srednje lahka in označena. Posebno doživetje je bil za naše učence vsekakor sneg, po katerem smo gazili precejšen del poti. Po dveh urah hoje smo končno prispeli na vrh Učko, kjer smo doživeli pravo presečenec. Člani tamkajšnjega planinskega društva KPD Bazovica iz Reke so nam pripravili pogostitev s čajem in slastnimi keksi. Poleg tega smo pojedli še stvari iz nahrbtnikov in si malo odpočili. Pred odhodom proti izhodiščni točki smo odšli po manjših skupinah na razgledni stolp, od koder se razprostira prekrasen razgled na morje in kraje daleč naokrog.

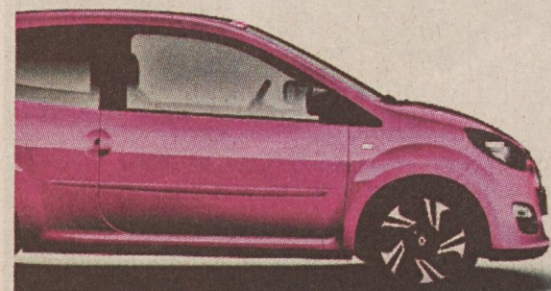
Polni vtisov in prijetnih občutkov smo odšli proti avtobusom, ki so nas odpeljali nazaj proti posameznim šolam. Poslovlili smo se z obljubo, da se srečamo na naslednjem planinskem izletu, ki bo organiziran v mesecu maju.

Ne moremo pa mimo tega, da se za konec seveda prisrčno zahvalimo članom planinskega društva KPD Bazovica iz Reke, za njihovo prijaznost in gostoljubje.

Mladi bistrški planinci, vodniki in mentorji

www.renault.si

KOLIKO STANETA VZDRŽEVANJE IN ZAVAROVANJE VAŠEGA AVTA? KOGA BRIGA!?

TO JE BREZSKRBNOST. TO JE RENAULT.

PRI NAKUPU NOVEGA RENAULTA TA MESEC
5 LET JAMSTVA, ASISTENCE IN REDNEGA
VZDRŽEVANJA + 1 LETO OBVEZNEGA IN KASKO
ZAVAROVANJA BREZPLAČNO!

Ob nakupu novega osebnega vozila Renault (razen Kangoo, Traffic, Master) vam podarimo 1 leto obveznega in kasko zavarovanja. Podarimo vam tudi 5 let jamstva, asistenco in rednega vzdrževanja (ob nakupu vozila z Renault financiranjem). Več o pogojih na www.renault.si

*5 let jamstva obsega 2 leti tovarniška garancija ter podaljšano jamstvo za 3., 4. in 5. leto oz. 100.000 km, kar vključuje zgoraj naštetih ob nakupu z Renault financiranjem.

DRIVE THE CHANGE

Renault partner PORABA PRI MEŠANEM CIKLU 3,5 - 7,4 l/100km. EMISIJE CO₂: 90 - 174g/km.

PE KOPER 00386/5/ 663 61 17 | PE AJDOVŠČINA 00386/5/ 6364 33 02 | PE TOLMIN 00386/5/ 388 47 00
PE NOVA GORICA 00386/5/ 335 44 00 | PE POSTOJNA 00386/5/ 721 28 28

Mesečni horoskop

Sandra Matjan
astronomerologija.sm@gmail.com

Oven

V odnosih boste sproščeni, optimistični in odprti, zato je to odlično obdobje za reševanje konfliktov. Posebno naklonjenost boste čutili do oseb s katerimi boste lahko izmenjali vtise, informacije in ideje. Na poslovnem področju boste iskali poti do dodatnega zasluga. Ne dovolite, da vas prevzamejo strasti, saj lahko pride do izgub. Za dvig vitalnosti in kondicije boste potrebovali več sonca; nadzorujte krvni sladkor.

Bik

Pred vami je strasten mesec, vaše želje bodo bolj goreče in njihovo izražanje še močnejše kot sicer. Čustva poskušajte nadzorovati, saj vam vaše vročkrvnosti okolica ne bo pripravljena prizanašati. V poslovnosti boste ambiciozni in podjetni, pripravljeni se boste borili za zmago. Pri tem vas bodo podpirali tudi drugi. Prekipevali boste od fizične energije, zato zmanjšajte hitrost in bodite previdni pri delu.

Dvojčka

Maj vam prinaša čarobna čustva, veliko čutnosti in popolno harmonijo. Nebesni vplivi bodo ugodni za ureditev odnosov doma in vzpostavitev dobrih poslovnih partnerstev. Imeli boste zaupanje v lastne moči in podporo drugih. Obstaja možnost uspeha, napredovanja in zaslužkov, vendar delajte sami in pazite kaj podpisujete. Več pozornosti namenite svojemu zdravju in se izogibajte tveganim okoliščinam.

Rak

Iskali boste notranje zadovoljstvo in poskušali rešiti nesporazume z ljubljenimi osebami. V zraku je čutili spremembe, ki vam lahko prinesejo uspeh in priznanje. Okolje bo lahko kritično, vendar to naj vas ne zaustavi na poti do uspeha. Ne zadržujte se pokazati svojih talentov. Ideje poskušajte realizirati. Finance se bodo stabilizirale. Potrebovali boste uravnotežen urnik, telesno vadbo in izbrano prehrano.

Lev

Želeli boste dokazati svoje sposobnosti in predstaviti svoja stališča. Pri tem ohranjajte mir in diplomacijo, obvladajte jezo in nečimrnost. Saj boste le tako imeli več možnosti za koristna druženja in zabavo. Pri svojih odločitvah upoštevajte mnenje avtoritete. Stres in negativno okolje bosta delovala rušilno na vaše zdravje, zato poskušajte dvigniti lastno pozitivnost s kakšno sprostitveno tehniko.

Devica

V odnosih se bo izkazovala individualnost in neodvisnost; glejte, da ne postanete preveč sumničavi. Možno so skrbi zaradi otrok. Bodite vztrajni in verjemite v tisto kar počnete. Zaslužki so možni na področju prehrane, nepremičnin in gradbeništva. To je odlično obdobje za potovanja. Pri odločitvah upoštevajte moralo, veliko se sprehajajte in izogibajte se alkohola in drog.

Tehtnica

Mesec prinaša radost in vesele priložnosti na področju osebnih in poslovnih odnosov. Največ pozitivnega lahko doživite na skupnih izletih, klepetih in pri intelektualnem delu. Bodite odprti, saj vam stiki lahko prinesejo dodatne zaslužke, dedovanje ali usmeritve za naložbe. Vodite si evidenco izdatkov. Ne dovolite, da vam skrbi jemljejo energijo, saj jo boste potrebovali za druge aktivnosti.

Škorpion

Pred vami so dnevi strasti, pobud in hitrih ukrepov. Potrebovali boste veliko diplomacije, da se boste izognili vsem nasprotovanjem iz okolja. Obdobje ni naklonjeno za romantična razmerja s tujci. Največ materialnih koristi se lahko nadejate od daril, sponzorstev, posojil ali zaslužka od dodatnega dela. Izogibajte se tveganjem in bodite previdni, obstaja nevarnost poškodb.

Strelec

V odnosih bo motena harmonija zaradi vaših ali partnerjevih obveznosti ali drugih omejitev. Boljša komunikacija in toplejši odnosi nastopijo po 21. maju. Za nastanek novih pogodb, sodelovanj in drugih vidnih rezultatov bosta potrebovali natančnost, potrpežljivost in taktnost. Poskusite zmanjšati stroške, da se vam ti ne sprevržejo v dolgove. Izogibajte se špekulacijam. Bodite pozorni do otrok.

Kozorog

Po začetnih bojih in smoli, se bodo težave umirile in odnosi bodo postali bolj mehki. Vaša učinkovitost se bo izkazovala skozi timsko delo. V tem obdobju so ugodne razmere za pridobitev dobro plačanega delovnega mesta in intelektualno delo. Merkur vam povečuje možnosti za prodajo, pogajanja in izlete. Potrebovali boste veliko fizične in psihične energije poskrbite, da ne bo trpelo zdravje.

Vodnar

Prva polovica meseca bo v znamenju zamud, domačih nesporazumov in neprijetnih presenečenj, medtem ko bo druga polovica v znamenju veselja, dobrote in razumevanja. Ukvarjali se boste z nepremičninami ali stroški povezanimi z domom. Zadev se boste lotevali skrbno in kreativno, kar vas bo napolnilo z novim elanom. Možni so dodatni prihodki ali darila. Bodite mirni in se izogibajte poslovnim in družinskim konfliktom.

Ribi

Razdraženost bo vpliva na odnose, bodite previdni v osebnih in pisni komunikaciji. V naslednjih treh tednih so možne težave pri potovanjih. Obdobje bodo zaznamovale številne spremembe, zato odgovorno sprejemajte odločitve. Uspeh lahko pričakujete na področju prodaje in intelektualnega dela. Na zdravstvenem področju se lahko pojavijo nepričakovani zapleti, bodite previdni v prometu.